

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5—7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

1. kiadás

1960. május 2^a.

6

óra

perc

kk. 1. érdekességek Lengyelországból

pt/e hj

v a r s ó , 1960. május 2^a. /mti/

az eiffel toronynál is magasabb
televíziós antenna épül Lengyel-
országban

a bydgoszcz melletti televíziós adóállomáson épül Lengyelor-
szág legmagasabb televíziós antennája. tizenöt méterrel lesz maga-
sabb a 300 méteres párizsi eiffel toronynál. az építkezést daru-
kat helyettesítő helikopterek segítik majd.

az egész nép szépíti fő-
városát

az elmúlt hónapban 50 000 varsói lakos vett részt a városren-
dezési akcióban. közel 900 000 zloty értékű társadalmi munkát vé-
geztek: 100 000 négyzetméternyi területet megtisztítottak, 160 000
négyzetméternyi parkosítottak, öt és félezer fát, valamint 30 500
virágpalántát ültettek.

„fehér brigádok„ falun

a krakkói orvostudományi egyetem utolsó éves hallgatói hasz-
nos mozgalmat kezdeményeztek, amelybe több professzort is bevon-
tak. a fiatalok úgynevezett „fehér brigádokat„ szerveztek, ame-
lyek társadalmi munkában védnökséget vállalnak egy-egy falu vagy
járás felett. vasárnaponként tehát mindig ugyanoda utazik le a
brigád, amely különböző szakos hallgatókból áll. rendszeresen
vizsgálják a felnőtteket és a gyerekeket egyaránt, ellátják a be-
tegeket és egészségügyi felvilágosító munkát is végeznek. a falu-
si lakosság nagy örömmel fogadta az ifjú értelmiségiek hazafias
kezdeményezését.

M

La

kk. 2. a halott dulles hagyatéka és az élő dulles intrikája

lle/lt/rj nj b é c s , 1960. május 28./mti/

az amerikai belpolitikai violsírot kommentálva a bécsei rund-
blick élesen elítéli eisenhower politikai magatartását, s egyebek
között azt írja, hogy az elnök teljesen képtelen volt zöldségre
vergődni a halott dulles hagyatékával és az élő dulles intrikájá-
val. az egyetlen nyugati vezető, aki az amerikai alkotmány szerint
diktatórikus teljhatalommal rendelkezhetne, ma már nem más, mint
egy - a köztársasági párt választási főkortesei által bűnmilyem ara-
datba terelhető - fadarab. tudja, hogy mennie kell, viszont a hon-
tagon és a titkos szolgálat emberei maradnak. éppen ezért valószínű,
hogy a csucstalálkozó a légi incidens nélkül is eredménytelen lett
volna. ám eisenhowernek meglelt volna a lehetőség arra, hogy a
kétszínű és középszerű politikusként, hanem mint „dunék
őrek katona,, vonuljon vissza - írja a rundblick.

-. -

kk. 3. celal bayan, adnan mandures és ismet inönü élettrajza.

/dokumentációs anyag a törökországi eseményekkel kapcsolatban./

gs nj pp 1960. május 28./mti/

celal bayan, a török köztársaság harmadik elnöke, eredetileg
közgazdász, majd bankelnök és hosszú idő óta politikus volt.

kemal atatürknek, a mai törökország megalapítójának segítő társa-
ként részt vett az első nemzetgyűlés megalakításában.

1924-ben, majd 1932-ben gazdasági miniszter volt. 1937-ben
ismet inönüt követte a miniszterelnöki székben, de atatürk halála
után lemondott a kormányban viselt tisztségéről.

amikor látta, hogy az ország élve elégedetlen a kormánypárt dik-
tatórikus, egypartrendszerrel él pított uralmával, kihasználta ezt a
helyzetet, s 1945-ben több demagóval megalapította az első el-
lenzéki pártot, a demokratá pártot. a párt 1950-ben az általános
választásokon nagy győzelmet aratott, 497 mandátum közül 409-et
szerezett. bayan a köztársaság elnöke lett.

adnan mandures.

adnan mandures 1929-ben ydincan született, az izmiri szulhahi
középiskolát, majd később az ankari egyetem jogi fakultását végezt.
/folyt.köv./

LW

m t i k ü l f ö l d i h í r e k

3. kiadás

1960. május 28.

6 óra 10 perc

kk. 3. oldal bayar, adnan menderes.....1. folyt./rj

tartalékos tisztként részt vett az 1919-22 évi szabadságharcban a görögök ellen. politikai pályáját a szabad pártban kezdi. aydin polgármesterévé nevezik ki. a szabad párt feloszlása után belép a köztársasági néppártba. 1930-ban aydin város országgyűlési képviselőjévé választják. 1945-ben részt vesz a demokrata párt megalakításában. 1946-tól kezdve mind fontosabb politikai szerepet játszik, a nemzetgyűlésben egyike lesz az ellenzék vezetőinek. az 1950. évi választások után, 1950. május 22-én miniszterelnökké választják.

kormányzása 1954-től kezdve mind nagyobb elégedetlenséget keltett országszerte. még saját pártjának tagjai is erősen támadták, mert az országban egyre növekedett az infláció. az ellenzék erőszakkal igyekezett elnémitani, hogy törökországot megtarthassa a nato-ban és a cento-ban.

mint ismeretes, az elégedetlenség akkor robbant ki kormánya ellen, amikor a cento teheránban ülésezett. ezt követően a nato külügy miniszterei tartották tavaszi értekezletüket isztambulban, ahol akkor már a rendőrség és katonaság együttes erővel is alig tudta fenntartani a külső rendet.

menderes közvetlen munkatársa volt bayar köztársasági elnöknek.

ismet inönü

egyes források szerint 1884-ben született, szmirnában. más források szerint azonban életkora nem állapítható meg pontosan, mert abban az időben még az volt a szokás az ottomán birodalomban, hogy a fiukat fiatalabbnak jegyezték be valóságos életkoruknál, hogy megházasodhassanak és utódokról gondoskodhassanak, mielőtt megkezdik katonai szolgálatukat. középiskoláinak elvégzése után hivatásos katonatiszti képzésben részesült; az első világháborúban palesztina ellen harcolt; az 1919-22. évi török-görög háborúban vezérkari főnök volt s inönü falu mellett kétszer is nagy győzelmet aratott a görögök ellen. ezért kapta az inönü nevet, egyébként országszerte ismet pasának nevezték. ő volt az új török köztársaság első miniszterelnöke. / 1923-37/.

részt vett Atatürk reformjainak megvalósításában. mint ismeretes, a reformok között a legfontosabbak voltak a következők: a többnejűség eltiltása, az izlám vallási rendek és iskolák hatalmának megszüntetése, a fez-viselés megtiltása, a nőknél a fátyoltilalom és a latin ábc bevezetése.

/folyt.köv./

LR

M

kk. 3. /celal bayan, adnan menderes..... 2. folyt./nj

ismet inönü kemal atatürknek 1938-ban bekövetkezett halála után egyhangú választás útján a köztársaság elnöke lett; sok fontos nemzetközi szerződést kötött, a második világháború alatt politikájával erősen támogatta a hitleri németországot, de nem lépett be a háborúba, amikor az ellenzéki demokrata párt 1950-ben nagy választási győzelmet aratott, inönünek is távoznia kellett elnöki székéből, azóta az ellenzék elismert vezéralakja volt.

közismertek szoros kapcsolatai a török hadsereggel. / a times 1960. május 4-i száma szerint 1950-ben, amikor inönü pártja megbukott a hadsereg vezetői jelentkeztek nála s kijelentették: „pasa, szolgálatára állunk.„ e kijelentés értelme nyilvánvaló volt. ismet azonban nem vette igénybe szolgálataikat/

--

kk. 4. a nemzetközi demokratikus nőszövetség és a divsz közös nyilatkozata a tizedik nemzetközi gyermeknap alkalmából

my/rj nj ga b e r l i n, 1960. május 29./mti/

a tizedik nemzetközi gyermeknap alkalmából a nemzetközi demokratikus nőszövetség és a demokratikus ifjusági világszövetség közös nyilatkozatban javasolta, a tizedik nemzetközi gyermeknapot annak a jelszónak a jegyében ünnepeljék, hogy a föld minden gyermeke megfelelő képzésben és nevelésben részesüljön.

a nyilatkozat hangsúlyozza: minden gyermek számára lehetővé kell tenni, hogy bürszinére, nemére és szociális helyzetére való tekintet nélkül ingyenes és kötelező általános oktatásban részesüljön, mégpedig saját anyanyelvén. ugyanakkor felhívja a szülők, iskolák és ifjusági szervezetek figyelmét, hogy segítsék terjesztani a jó könyveket és a jó filmeket, amelyek a béke, a szabadság és a népek közötti barátság szellemében nevelik a gyermekeket.

a tizedik nemzetközi gyermeknap alkalmából felhívjuk az összes szülőket és nevelőket, dolgozókat és szakszervezeteket, női és ifjusági szervezeteket, valamint a parlamenteket és kormányokat, tegyenek meg minden erőfeszítést, hogy békét és boldogságot biztosítsanak a gyermekeknek, - fejeződik be a közös nyilatkozat.

--

La

mti külföldi hírek

5. kiadás

1960. május 28.

6

óra 20 perc

kk. 5. kulturális hírek csehszlovákiából

le/rj ga hj

prága, 1960. május 28./mti/

magyar kulturális hét luhacovicében

Luhacovicében, csehszlovákia egyik leglátogatottabb fűrdőhelyen ez évben rendezik meg első ízben a szocialista országok kulturális ünnepeit. a többhetes rendezvénysorozat keretében bemutatják az egyes népi demokratikus országok mai életét és megismertetik kulturális értékeiket a csehszlovák dolgozókkal.

a magyar népköztársaság hetét július 15 és 17-e között tartják.

a felszabadulás óta eltelt másfél évtized eredményeit szemléltető kiállításon kívül hangversenyek, színházi előadások, filmbemutatók, irodalmi és ismeretterjesztő előadások is szerepelnek a magyar hét gazdag műsorán. a jihlavai városi színház előadja mesterházi lajos pesti emberek című darabját, a gottwaldowi szimfónikus zenekar több hangversenyen mutatja be a kulturális hét keretében mátyás mária, orosz julia, járay józsef, az állami operaház magánénekesei és más magyar művészek is fellépnek.

* magyar klasszikus és új zenei alkotásokat. a luhacovicei magyar

x x x

harminchat ország jelentkezett eddig a karlovy vary-i filmfesztiválra

a karlovy vary-i nemzetközi filmfesztiválra, amelyet július 9-e és 24-e között rendeznek meg, eddig 36 ország filmvállalatai jelentkeztek be részvételüket. a szocialista államokon kívül csaknem valamennyi számottevő tokés ország is filmekkel vagy szakemberekkel képviselteti magát a fesztiválon. eddig 30 játékfilmet, 20 rövidfilmet és 17 rajz- és bábfilmel neveztek be a versenyre. a fesztivál alkalmával az idén is megrendezik a filmesztéták, kritikusok és alkotóművészek szabad vitafórumát, amelyen az eddigi jelentkezések alapján több neves szovjet, francia, olasz, japán, német és latin-amerikai szakember vesz részt.

--

La

M

mti külföldi hírek

6. kiadás

1960. május 29.

6 óra 11 perc

kk. 6. külföldi hírek

ö h j e g a

1960. május 29. /mti/

m o s z k v a

a nauka i zszizny című szovjet folyóirat májusi számában közli ribiánszky miklós kossuth-díjas cikkét a hortobágyi talajjavítási munkákról. a cikket több fénykép illusztrálja. /mti/

p e k i n g

kuo mo-zso, a kínai békebizottság elnöke pénteken fogadta karsono verdojót, az indonéz országos békebizottság elnökét és az indonéz békemozgalom több más vezető személyiségét. /uj kina/

p h e n j a n

a dél-koreai csongsu város kereskedői csütörtökön a hatalmas adóterhek és a tervbe vett új adórendszer ellen tüntettek. a kereskedők a helyi adóhivatal épülete elé vonultak és itt illusztrációt kezdtek. /uj kina/

p á r i z s

súlyos robbanás történt pénteken egy toulousei lőporgyárban: az épület a szó szoros értelmében a levegőbe repült. a szerencsétlenségről szóló első jelentések négy halálos áldozatról számolnak be. /dpa/

b é c s

zell am seeben csütörtökön bezuhant egy vitorlázó repülőgépet vontató motoros gép és magával rántotta a vitorlázógépet is. a szerencsétlenséget az okozta, hogy az ismert osztrák vitorlázó repülő, alfred rysavy, a vitorlázó gép vezetője - egyelőre ismeretlen okból - a megadott terepen nem kapcsolta ki a vontató sodronyt. a motoros gépet vezető matthias edur repülőoktató szörnyet halt, rysavyt életveszélyes állapotban kórházba szállították. /mti/

v a r s ó

j. tokarski lengyel miniszterelnökhelyettes az építésügyi miniszter kíséretében prágába utazott, hogy tanulmányozza az előkészületeket a csehszlovák-közvetárság 1961-65. évi beruházási tervének összeállítására. ismeretes, hogy jelenleg lengyelországban is hasonló terven dolgoznak. /mti/

La

1

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

7. kiadás

1960. május 29.

6 óra 30 perc

kk. 7. a francia közlekedési sztrájkok a cgt növekvő befolyását mutatják

py/lt/e hj ga

p á r i z s , 1960. május 28. /mti/

a párizsi közlekedési sztrájkok és a vasutasok munkabeszüntetései ismét a cgt befolyásának növekedését bizonyítják. párizsban is a cgt jár az élen a metro és az autbuszok dolgozóinak bérharcában. a cgt kezdeményezésére alakult ki az akcióegység valamennyi szakszervezet között. a vasutasok sztrájkjainak megszervezésében a legtöbb helyen a cgt egyedül maradt ugyan, sőt a keresztény dolgozók szakszervezete, a cftc ellen-körlevelet adott ki és ebben arra szólította fel a vasutasokat, ne vegyenek részt a sztrájkban: ennek ellenére pénteken két nagy párizsi állomáson, a Lyon és az austerlitz pályaudvaron a vasutasok többsége abbahagyta a munkát. a mégis elindult vonatokra jegy nélkül szállhattak fel az utasok.

csütörtökön sztrájk volt a juvisy-i rendezőpályaudvaron és megállt a forgalom le mans állomásán is. itt a cgt bocsátott ki egyedül sztrájkfelhívást, mégis teljesen magukévé tették a vasutasok a sztrájk ügyét. le mansban 2 500 vasutas hagyta abba 24 órára a munkát. a sztrájkolók tömeggyűlésen fogalmazták meg követeléseiket.

- - -

kk. 9. újabb hadbirósági ítéletek algériában

py/lt/e hj ga

p á r i z s , 1960. május 29. /mti/

az algériai francia hadbiróságok gyors ütemben működnek. orleansville-ben hét algériait halálra ítélte a hadbiróság. egyikük ellen az volt a vád, hogy május 17-én bombamerényletet követett el affreville egy kávéházában. a vád szerinti cselekmény elkövetésétől számított tíz napon belül így már megszületett a halálos ítélet...

constantine-ba pénteken 47 tartalékos tiszt érkezett. azért hívták be őket, hogy a hadbiróságok mellett a katonai ügyész szerepét betöltsék.

mint emlékeztetés, a francia hadsereg tisztikarának bizonyos elemei visszatérően követelték, hogy minél hamarabb vonják felelősségre a hadbiróságok az elfogott felkelőket. a január végi lázadás után michelet igazságügyminiszter algériában járt és megnyugtatta a követelzőket. röviddel ezután pedig a francia kormány törvényerejű rendelettel eljárást léptetett életbe, amely lehetővé teszi a hadbiróságok működésének meggyorsítását.

- - -

Law

M.

mti külföldi hírek
3. kiadás 1960. május 28. 10 óra 10perc

kk 9. a szovjet orvostudomány sikerei a trombózis gyógyításában
pi/hr/m/hj m o s z k v a , 1960. május 28. /taszsz

a szovjet sebészek nemrég lezajlott 27. kongresszusán a vita középpontjában az endarteriitis /verőérbelhártya gyulladás/ kezelési és gyógyítási módszerei állottak. mint grigorij zajcev, az ismert szovjet sebészprofesszor közölte, ez a súlyos érbeteg-
dés ma már nem olyan életveszélyes, mint néhány évvel ezelőtt volt. nemrégiben az endarteriitises betegek nagy többsége ha nem is halálra, de mindenesetre végtagjainak elvesztésére volt kár-
hozottatva. ma az éreltömődéses betegek 75-80 százalékánál eredményes a kezelés. sok esetben sikerül visszaállítani a munkaképességet.

mint az orvoskongresszuson elhangzott beszámolókból kitűnik, a szovjet sebészek arra a következtetésre jutottak, hogy az endar-
teriitis elsődleges oka az idegtevékenység zavaraiiban keresendő. ez hat ki a verőerekre, főképp a periferiális és leggyakrabban az
alsó végtagi verőerekre. a szovjet orvosok véleménye szerint ezért helyesen kell beosztani az ember mindennapos életét, betartani
a munkaegészségügyi szabályokat, különösen ott, ahol feszült ideg-
munkát kell végezni. ezért kezdeti endarteriitis megbetegedéseknél idegkezelés ajánlatos.

az idegrendszer állapotára jótékony hatással vannak bizonyos összetett gyógyszer-készítmények, amelyeket artériákba infundálnak, továbbá olyan gyógyszerek, amelyek javítják a szervezetben az anyagcsere folyamatot.

sokat fejlődött az endarteriitis kezelésének műtéti módszere, különösen súlyosabb esetekben.
alkalmaznak érátültetést egészséges emberi szövetekből, valamint alkalmazzák az elhalt erek pótlását műanyagból készített varrat-
nélküli csövecskével. a kongresszuson jó értékelést kapott antonyon filatov leningrádi professzor módszere a vérrög eltávolí-
tása. filatov a vérrögöt nagyobb verőér szakaszon a kórosan elváltozott belső hárttyával együtt távolítja el, ami szinte a verőérszakasz megifjodását eredményezi.
/mti/

Handwritten signature

Handwritten mark

mti külföldi hírek

9. kiadás

1960. május 20.

10 óra 10 perc

kk 10. gyógyíthatók a hártyagombák okozta bőrbetegségek

hav/m/ga

berlin, 1960. május 28. /mti/

a hártyagombák elleni griseofulvin nevezetű új gyógyszer eredményes alkalmazásáról számolt be rieht bécsi professzor a német bőrgyógyászok hamburgi kongresszusán. az új gyógyszert a penicillin-gombához hasonló, szürke színű penicillium griseofulvum nevű gombából nyerik. eddig különböző országban már körülbelül százezer beteget gyógykezelték eredményesen griseofulvin tablettákkal. ezek a kezdeti sikerek igen nagy jelentőségűek, mivel a hártyagombás megbetegedések igen gyakoriak az egész világon.

- . -

kk. 11. a liverpool post a nagyhatalmak rendszeres időközökben sorra kerülő tárgyalásainak tervéről

fv/hm/m/hj

london, 1960. május 28. /mti/

a liverpool post írja:

macmillan anglia egyik legjelentősebb külpolitikai kezdeményezését tervezi. e lépés célja biztosítani a nagyhatalmak állandó megbeszéléseit. a miniszterelnök butler és selwyn lloyd támogatásával elnyerte a kormány hozzájárulását tervéhez, amelynek értelmében a vezető nagyhatalmak szabályszerű időközökben csúcstalálkozóra ülnének össze miniszterelnöki vagy külügyminiszteri szinten.

macmillan véleménye szerint a meghatározott időközökben tartott legmagasabb szintű megbeszélések csökkentenék azt a kockázatot, hogy egyetlen tárgyalás meggyúsulása feszültségét idézzék elő a nemzetközi helyzetben.

- . -

9, 10

Delis

mti külföldi hírek

10. kiadás

1960. május 28.

10 óra 20 perc

kk 12. bayar volt elnök öngyilkosságot kísérelt meg letartóztatása előtt - menderes külföldre akart menekülni - a törökországi helyzet újabb fejleményei

by/by/m

a n k a r a , 1960. május 28. /mti/

a reuter-iroda összefoglaló helyzetjelentésében azt írja, hogy szombaton az élet már egész törökországban visszatér rendes kerékvágásába. a nemzeti egységbizottság rendelkezésére kilenc órakor minden hivatalban megkezdődik a munka és megnyitnak az üzletek is. mint jelentették szombaton megjelentek a menderes kormány által betiltott lapok is. pénteken este bejelentették, hogy szombaton hajnalban szabadon bocsátják az elmúlt hetekben letartóztatott újságírókat.

mint az angol hírugynökség közli péntek este isztambulban megünnepezték a hatalomátvételt és a fellobogózott házak homlokzatán a hadsereget éltető feliratok láthatók.

a hadsereg lefegyverezte és bebörtönözte az ankarai és az isztanbuli rendőrség minden tagját.

a reuter-iroda mértékadó forrásra hivatkozva közli, hogy a hatalomátvételt eredetileg május 28-ra virradóra tervezték, de az utolsó pillanatban megváltoztatták a tervet és egy nappal előtt hajtották végre az államcsinyt.

nyugati hírugynökségek részleteket közölnek a megdöntött török rendszer vezetőinek letartóztatásáról. mint a reuter-iroda megbízható forrásból jelenti bayar volt elnök letartóztatása alkalmával öngyilkosságot kísérelt meg. amikor egy vezérkari alezredes fegyverrel a kezében belépett az elnök dolgozószobájába és felszólította, hogy adja meg magát, bayar pisztolyt rántott elő és febe akarta magát löni, de a tiszt megakadályozta szándékában.

/folyt.köv./

9,44

Mab

mti külföldi hírek

11. kiadás

1960. május 28.

10 óra 20 perc

kk 12. bayar volt elnök... 1. folyt./ vt

az afp kalandos történetet közöl menderes letartóztatásáról. isztambulban forgalomba került hírek alapján leírja, hogy a volt kormányfő polatkan pénzügyminiszter kíséretében az ankarától nyugatra lévő eskisehirmen - ahol országos látogatókörútja során tartózkodott - repülőgépre szállt, a török légi erők két lökhajtásos vadászgépe üldözőbe vette menderes gépét, s többször felszólította a leszállásra. végül kutahya közelében a gép leszállt és menderes, valamint polatkan egy ott lévő gépkocsiba szállva kutahyába hajtatott, a két vadászgép pilótái is gépkocsit szereztek és helyi idő szerint déli egy órakor letartóztatták a volt kormányfőt és pénzügyminiszterét. az afp szerint menderesnél külföldi valutát találtak.

zorlú volt külügyminisztert apósa gépkocsivezetőjének lakásán találták meg és tartóztatták le.

a letartóztatott államférfiakat az ankarai katonai akadémia épületében őrzik. reuter jelentés szerint inönü ellenzéki vezér pénteken felkereste az akadémia parancsnokságot és közbenjárt nála, hogy a letartóztatottakat emberséges börténben részesítsék. jelentések szerint a puccsot végrehajtó katonák nagyrésze inönü tábornok régi tisztelője.

az ap jelenti, hogy sidik onar tanár, az isztambuli egyetem rektora a hatalmat gyakorló nemzeti egységbizottság utasítására ankarába érkezett és egy bizottság élén megkezdte az új alkotmánytervezet kidolgozását. onar az április 28-i kormányellenes tüntetések alkalmával a rendőrség előállította és súlyosan bántalmazta.

mint a dpa jelenti a kairói rádió a török fejleményekhez fűzött hírmagyarázatában kiemelte, hogy az államcsínyt végrehajtó török tisztek nyugat-barát érzelműek.

n i c o s i a ,

a upi nicosiába érkezett diplomáciai értesülések alapján közli, hogy az új török katonai rendszer néhány napon belül átadja a hatalmat egy polgári kormánynak, ugyancsak e forrás szerint a jelenleg hatalmat gyakorló török tiszticsoport „baráti érzelmeket tanúsít az egyesült államok iránt,,.

/folyt.köv./

10.--

Meli

✓

12. kiadás

1960. május 20.

11 óra 10 perc

kk 12. /bayan volt elnök ... 2. folyt./ vi
teherán,

a magánlátogatáson svájcban tartózkodó iráni sah AFP-jelentés szerint elhatározta, hogy a törökországi események miatt három nappal hamarabb, már vasárnap visszautazik hazájába. az iráni fővárosban egyébként meglelégedéssel fogadták görsef tábornoknak azt a kijelentését, hogy törökország hűségesen kitart a NATO és a cento mellett.

nápoly,

a NATO déleuropai fohadiszállításának szovivóje upi-tudositás szerint közölte, hogy a törökországban állomásozó csapatokkal fenntartott kapcsolatok zavartalanok.

szöul,

mint az AFP közli a délkoreai sajtó meglelégedéssel fogadta a menderes-kormány megdöntését, a lapok összefüggésbe hozzák a törökországi fejleményeket a Li szin man rendszer megbuktatásához vezető délkoreai fejleményekkel.

fkk 14. az uj-kina kommentárja a japán nép harcának sikeréről
uzsu/ir/vl éb peking, 1960. május 20. /uj kina/

tokiói értesülések összegezése alapján az uj-kina megállapítja, hogy a japán-amerikai biztonsági szerződés ellen május 9-én elindított 16. országos mozgalom csütörtökön - az eddigi kampányoknál is nagyobb sikerrel befejeződött. több mint 20 millió ember vett részt a kampányban, a szerződés ellen tiltakozó aláírások száma csütörtökig elérte a 17 milliót, a japán parlamenthez 15 millió petíciót intéztek. a széleskörű akcióban nagy számban vettek részt parasztok, értelmiségiek és üzletemberek is. jellemző volt, hogy a járőrkölk éljeneztek és megtapsolták a felvonuló tiltatókat. még olyan szervezetek is, amelyek egyébként távottartják magukat politikai harctól, csatlakoztak a tiltakozókhoz, s kijelentették, hogy a biztonsági szerződéssel és a parlament ülészekének meghosszabbításával kapcsolatban hozott határozat érvénytelen. elítélték a kisi-kormány politikáját és követelték a parlament feloszlását. az eddig közömbösséget tanusító rétegek mozgalmas nagy szerepe volt a japán-amerikai biztonsági szerződés felülvizsgálata ellen tiltakozó mozgalom vezetésére alakult országos tanácsnak. /folyt./

10,07

Dralo

N

13. kiadás

mti külföldi hírek

1960. május 28.

10 óra 40 perc

kk 14. /az új kína kommentárja ... 1. folyt./ vl

kisi és hívei elszigetelődtek. még burzsoá lapok is megvon-
ták támogatásukat tőlük.

a japán nép most készíti elő kampányának következő szakaszát.
ennek fő mozzanata a munkások általános sztrájkja lesz. ha ez a
legközelebbi közös akció elég nagy erőt tud kifejteni, akkor
döntő csapást mérhet kisi rendszerére.

b a g d a d ,

a kawat el ahrar című iraki lap azt írja, a japán-amerikai
katonai szerződést erőszakkal kényszerítették rá a japán népre.
kisi reakciós rendszere már csak a fegyverekre támaszkodik.
ugyanarra a sorsra kerül, mint li szin man, nem mentheti meg az
egyesült államok semmiféle intézkedése sem. /mti/
10, 12

mti külföldi hírek

14. kiadás

1960. május 28.

11 óra 45 perc

kk 13. herter a szenátus külügyi bizottsága előtt

e /bog/s éb washington, 1960. május 28. /mti /

mint már jelentettük, az amerikai szenátus külügyi bizottsága pénteken délelőtt megkezdte tanuk meghallgatását a kormány külpolitikájának kivizsgálására. a bizottság elsőnek herter amerikai külügyminisztert hallgatta meg.

az ülés kezdetén elhangzottakról már beszámoltunk.

a szenátorok - értesülések szerint - egyebek között arra a kérdésre is sürgették herter válaszát, eisenhower miért nem tartotta távol magát az u-2-incidenstől és miért nem kerülte el a személyes felelősség vállalását. azzal érveltek, hogy hruscsov kijelentette, úgy véli, az elnök nem felelős közvetlenül az ügyért. ha tehát - hangoztatták - eisenhower elfogadja ezt a ki-
utát, hruscsov hajlandó lett volna leülni a tárgyalóasztalhoz.

herter szerint ilyen megoldás nem volt lehetséges. azt állította, hogy hruscsovnak ez az ajánlata , , nagyon is csapdá-
nak látszott, ,.

egyébként is - mondotta - ha már hruscsovnak bizonyíté-
kai voltak, jobb volt bevallani az igazságot, mint az egész világ
előtt egyre jobban belebonyolódni egy hazugságba.

újabb kérdésre válaszolva elmondotta, hogy az u-2 felderítő
gépek kémrepüléseinek felfüggesztése automatikusan véget ér, amikor
eisenhower január elsején elhagyja a fehér házat és az új elnök
szabadkezett kap, hogy saját belátása szerint járjon el.

herter kijelentéseivel összefüggésben az ap kiemeli, amikor
az amerikai külügyminiszter arról beszélt, hogy az új elnök saját
hatáskörében dönthet az u-2 gépek kémrepüléseinek folytatásá-
ról, ellentmondásba keveredik korábbi kijelentéseivel, amelyek
szerint az egyesült államok egyszer s mindenkorra megszünteti
a repüléseket.

/folyt.köv./

kk 13./ herter a szenátus.../ 1.folyt.s

a szünet után herter kijelentette, hruscsovot a kommunisták-
nak abba a csoportjába sorolná, akik a békés fejlődés hívei,
,, ha bizalma legutóbb nem ingott volna meg,, . elismerte viszont,
,, hogy mindazok, akik érintkezésbe kerültek hruscsovval, arra a
meggyőződésére jutottak, a szovjet kormányfő őszintén küzd a le-
szerelésért és őszintén kívánja a szovjet nép életszínvonalának
emelkedését.

herter ezután hangoztatta, hogy az egyesült államok továbbra
is részt akar venni a leszerelésről és az atomfegyverekkel vég-
zett kísérletek betiltásáról folyó tárgyalásokban.

herter meghallgatása kerekén hat és fél óra hosszat tar-
tott. az ülés végén az elnöklő fulbright szenátor bejelentette,
hogy a bizottság legközelebbi ülését kedden tartja, amikor allen
dulles, az amerikai központi hírszerző szolgálat /cia/ vezető-
je válaszol a szenátorok kérdéseire.

a szerkesztőségek tájékoztatására I

herter egyebek között azt fejtegette, hogy az a megdöbbe-
nés, amelyet a kémrepülőgép incidense kiváltott, valószínűleg hozz-
járult hruscsov helyzetének ,, súlyos aláaknázásához,, . mint
mondotta, nyilván ,, nagyon megdöbbenett,, mind a szovjet katonái
mind polgári vezetőket, hogy hazijuk ,, ilyen hosszú időszakon
át, tárva-nyitva állt az u-2 berepülések előtt. ez a tény - az
amerikai külügyminisztérium szakértői szerint - valószínűleg jelen-
tékenyen hozzájárult hruscsov helyzetének megrendüléséhez.

viszont mind herter, mind a jelentésvé charles bohlen
volt moszkvai amerikai nagykövet, a külügyminisztérium egyik
szakértője, elismerte, hogy nincsen megbízható tájékoztatásuk
róla, mi megy végbe a kremlben.

herter hangoztatta, a genfi atomérintkezletet a szovjet
küldöttség pillanatnyilag függőben tartja, mert utasításokat vár
és ezért ,, a legközelebbi néhány napon belül megtudjuk, történt-e
valami gyökeres változás az oroszok állásfoglalásában vagy sem,, .

/folyt.köv./

Szali

16. kiadás

1960. május 28.

11 óra 55 perc

kk 13./ herten a szenítus.../ 2.folyt.s

megjegyezte még :,, ezek a tárgyalások már régóta folynak. véleményem szerint részveszünk bennük mindaddig, amíg nem bizonyulnak reményteleneknek,,.

a továbbiakban azt a véleményt fejtegette, hogy a ,, csucs-diplomácia ,, kemény csapást szenvedett , ezért az a nagy kérdés foglalkoztatja, vajon gyümölcsöző lenne-e a jövőben a problémák megoldására a kormányfok értekezletnek megtartása.

a legkivántosabb forma az lenne - mondotta -, ha a csucs-találkozó azért ülne össze, hogy aláírja azokat a határozatokat, amelyeket a normális diplomáciai érintkezésben ideiglenesen kidolgoztak.

szerinte kína valószínűleg valamiféle katonai lépést tesz ázsziában, hogy megkísérelje zavarba hozni az egyesült államokat. hozzáfűzte, csupán találgatás, hogy kína mekkora nyomással bírta rá a szovjet vezetőket, helyezkedjenek kemény álláspontra az egyesült államokkal szemben, ennek ellenére lehetséges, hogy hrubos békülékonyebb megnyilvánulást kíván tenni a szeptemberben összeülő ENSZ közgyűlés idején.

10,35

-. -

kk 19. a törökországi helyzetrol

t pm/hr/vl kó new york, 1960. május 28. /taszsz/

a new york times közli londoni tudósítójának jelentését, mely szerint párizsba érkezett ankarai jelentések szerint az egyesült államok törökországi nagykövetét a török nemzeti egységbizottság május 27-én kora reggel értesítette az államcsínyről. az egységbizottság biztosította a nagykövetet, hogy az államcsíny nem irányul törökország szövetségesei ellen. /mti/

kk 20. csou en-laj és csen ji látogatása zs. szambunál

t pm/hr/vl kó peking, 1960. május 28. /uj kina/

mint az uj kina ulanbatori tudósítója jelenti, csou en-laj, a kínai népköztársaság államtanácsának elnöke és csen ji, az államtanács elnökhelyettese, szombaton látogatást tett zs. szambunál, a mongol népköztársaság nagy népi hurálja elnökségének elnökénél. /mti/

10,45

-. -

Handwritten signature

Handwritten mark

mti külföldi hírek

17. kiadás

1960. május 28.

12

óra 10 perc

kk 15. újabb földrengés chilében - a halálos áldozatok száma megközelíti a hatezret

ö by/fr/s éb,kó santiago de chile, 1960. május 28. /mti /

pénteken két újabb, hatos nagyságrendű földrengést jelentettek Chile déli vidékéről, ahol pár nappal ezelőtt már nagy pusztítást végeztek az ennél is súlyosabb földrengések. mint az AFP megállapítja, az összesen 2,900.000 lakosú földrengéssújtotta 14 Chilei tartományban okozott károk felülmúlják az 550 millió dollárt és a halálos áldozatok száma megközelíti a hatezret. tizenöt tűzhányó továbbra is működik, a kráterekből a látványos ömlenek. az óriási mennyiségű vulkánikus hamuból új hegyek keletkeztek azon az elhagyatott vidéken, ahol az indiánok egy ritka fajának utolsó leszármazottjai élnek. mint-hogy a közlekedési vonalakat erősen megrongálták a földrengések, az indiánok sorsáról nem érkezett hír és feltételezhető, hogy e kicsiny népcsoport elpusztult. a részükre fenntartott védett területek közül három ugyanis teljesen eltűnt a föld színéről.

a francia hírfügynökség megrázó képet ad a szinte példátlan elemi csapásoktól sújtott dél-Chilei helyzetről. a földrengések alkalmával mindenüket elvesztett és földönfutókká vált ezernegyszázezer emberek ezrei keltek vándorútra, hogy újabb letelepedési helyet keressenek maguknak.

az általános helyzetet súlyosítja a helyi viszonyokhoz képest szokatlanul hideg időjárás, a szünni nem akaró eső és az egyre nagyobb méreteket öltő éhínség. mint a UPI jelenti, Valdivia városában a rendőrség kénytelen volt riasztó lövéseket leadni a végsőig elkészmedett éhezni tömegek megfélemlítésére.

a kedvezőtlen időjárási viszonyok ellenére folytatódik a mentési akció. Puerto Montt repülőtérére péntekig több mint 120 tonna élelmiszer és egyéb közszükségleti cikket szállítottak. a repülőtérrel tehernépcsi-karaván szállítja tovább a segély-cikkek egy részét a 900 kilométerre, délre lévő Valdiviába.

10,40

Mals

N

mti külföldi hírek

18. kiadás

1960. május 28.

12 óra 20 perc

kk 16. aidi beszéde az indonéz kommunista párt megalakulásának 40. évfordulóján

u ri/sp/vl éb kó

djakarta, 1960. május 28. /uj kina/

aidit, az indonéz kommunista párt központi bizottságának elnöke djakartában beszédet mondott a párt megalakulásának 40. évfordulója alkalmából.

a beszéd első részében összegezte a párt négy évtizedes küzdelmének fő tapasztalatait, röviden ismertette a párt történetét, majd rátért a jelenlegi helyzet elemzésére.

elmondotta: az indonéz belpolitikai helyzet jellemzője az, hogy a makacs reakciós erők mindinkább elszigetelődnek és a bukástól nem mentheti meg őket az antidemokratikus „demokratikus liga”, megszervezése sem. ezek az erők mindent elkövettek, hogy kiirtsák a kommunistákat és elpusztítsák azokat, akik szemben állnak az imperializmussal.

aidit rámutatott, hogy a reakciósok megpróbálták megismételni 1948-at, vagyis provokáció útján kiirtani a kommunistákat és megnyitni az ajtót a holland csapatok előtt, akik nyugat-iriban összpontosítják erőiket. emlékeztette az indonéz népet arra, hogy kötelessége az éberség állandó fokozása, kijelentette, hogy vereséget szenvedett a politikai pártrendszer-ellenes elmélet, s a bali-szigeti tárgyalások megerősítették a politikai pártok rendszerét. a pártok felszámolásának elmélete azonban még mindig él. az indonéz nép kötelessége, hogy támogassa és megszilárdítsa a nemzeti frontot. a nemzeti front az a szervezet, amelyben tömöríteni lehet az antiimperialista és antifeudális osztályokat, tömböket, a különböző politikai pártokat, szervezeteket és az ország függetlenségéért küzdő erőket.

a politikai pártok felszámolásának hívei megpróbálják a saját céljaik szolgálatába állítani a nemzeti frontot. ezzel a kíséreltetükkel azonban az indonéz nép nyilvánvalóan szembe fog fordulni. az ország legújabbkori története bebizonyította, hogy amíg az indonéz társadalom osztálytársadalom marad, nem lehet felszámolni a politikai pártokat.

aidit végül hangsúlyozta, hogy minden út a győzelemhez vezet. a haladó és a középutas erők egysége napról-napra nő, a reakciós erők viszont gyengülnek. az indonéz kommunista párt feladata ennek a folyamatnak meggyorsítása. nem kétséges, hogy az ország politikája és fejlődése jelentős mértékben függ a párt irányvonalának helyes valóraváltásától. /mti/

Reli

N

mti külföldi hírek

19. kiadás

1960. május 28.

12 óra 30 perc

kk 17. nagy vitákat váltott ki az egyesült államokban
eisenhower párizsi szereplése

öbj/ir/s éb,kó

1960. május 28./mti /

washington

a reuter közlése szerint symington szenátor demokrata-
párti elnökjelölt hevesen bírálta eisenhower elnök szerdai rádió-
beszédét. megállapította, hogy eisenhower dicstelenül képviselte
hazáját párizsban és olyan „nyilvános megszégyenítésben volt
része, amilyent az elnöki tisztség betöltője még soha nem ért meg, .

„ az a benyomásunk , az elnök nem döbbsent rá, hogy vala-
mi súlyos, sőt katasztrófális dolog történt. úgy látszik,
eisenhower semmit sem tanult abból, amit , legutóbbi csalódásaink-
nak, , nevez, , - mondotta symington.

melvin

a upi jelentése szerint viszont nixon alelnök eisenhower
védelmében stevensont a demokrata párt vezetőjét támadta meg.
az alelnök pénteken sajtóértekezletet tartott és azon szemére ve-
tette stevensonnak, hogy a közlego elnökválasztások előtt a szava-
zók megnyerésére a csucsértekezlet kudarcát „ pártpolitikai célok-
ra használja fel, , nixon szerint stevenson meg akarja bontani
az amerikai nép egységét. azt is állította, hogy stevensonra még
saját hívei sem figyelnek, mert egyes demokrata pártiak hevese-
ben bírálták az ellenzéki vezetőt, mint a köztársasági párt tagját.

havana

a hoy című kubai lap pénteki száma bírálja eisenhowert,
mert szerdai beszédében megkísérelte elhárítani magáról a felelő-
séget a csucsértekezlet kudarcáért. a lap megállapítja, eisenhower

beszéde azt mutatja, hogy az amerikai vezető körök szégyenletes
módon próbálják megvédelmezni külpolitikájukat. einsehower beszéde
ismét azt bizonyítja, hogy a béke nem az imperialista államok képví-
selőinek „ jóakarattól függ, , hanem a világ népeinek fellépésé-
től. nem szabad szó szerint venni a monopoltoke képviselőinek
békeszólamait, hanem a világ közvéleményének mozgósításával kell
biztosítani a nemzetközi békét - hangoztatja a lap. / uj kina /

/folyt.köv./

10.50

Meli

N

mti külföldi hírek

20. kiadás

1960. május 28.

12

óra

40 perc

kk 17./ nagy vitákat váltott.../

1. folyt.s

a szerkesztőségek tájékoztatására!

w a s h i n g t o n

a washington post pénteki száma hruscsovot vádolja a csucsértekezlet zátonyra futtatásával. a lap szerint hruscsov „nemcsak a kormányfői találkozót akarta felrobbantani, hanem... meg akarta csorbitani az egyesült államok tekintélyét, sőt eisenhower elnöknek, mint a béke emberének tekintélyét is. hruscsov tullótt a célon és ennek következtében elterelte a közvélemény figyelmét az ensz-ben beterjesztett szovjet panasz alapjául szolgáló u-2 incidensről,,.

a lap azonban helyesnek véli, ha az amerikai vezetők - köztük eisenhower is - a jövőben nem kísérelnék meg erkölcsi alapon igazolni a felderítő tevékenységet. /reuter/

--

kk 22. az algériai választási komédia

py it/s éb, kó p á r i z s , 1960. május 28./mti/

az algériai járási választások pénteken megkezdődtek. a francia hivatalos közlések szerint a kis falvakban a választójogosultak 60 százalékára járt az urnákhoz.

a párizsi sajtó beszámolóiból kitűnik, hogy a katonai teherautók szállították a lakosságot a szavazóhelyiségekbe. még a katolikus croix tudósítója is felveti a kérdést: ilyen körülmények között hol kezdődik a nyomás és hol jelentkezik a szabad választás? a jelenlegi algériai helyzetben a választások érvényesítése vitatható,- írja.

a libération megjegyzi, egy algériai tiszti gyűlésen a minap arra a megállapításra jutottak, hogy a hadsereg beavatkozása nélkül a muzulmán választóknak csak tíz százalékra szavazna. a haladó lap komédiának nevezi az algériai választásokat.

--

10,58

Handwritten signature

Handwritten mark

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

21. kiadás

1960. május 28.

15 óra 35 perc

kk 18. az egyesült államok nem vonhatja ki magát a felelős-
ség alól - vélemények a csucstalálkozó meghiusulásáról

ö t z j / h r / v l é b

1960. május 28. /taszsz/

L o n d o n ,

Konni Zilliacus angol munkáspárti képviselő a New Statesman című folyóirat szerkesztőségének küldött levelében hangoztatja, hogy a kormányfők párizsi csucstalálkozójának meghiusulásáért az egyesült államok a felelős, mivel lehetetlenné tette, hogy Hruscsov résztvegyen a csucstalálkozáson.

Zilliacus rámutat, hogy Hruscsov „régóta állhatatosan törekedett a szovjet és a nyugati érdekek összehétkítésére,, ,, megkísérelte elérni a leszerelés kezdetét jelentő nukleáris kísérletek beszüntetését és a berlini helyzet javítását,,.

Zilliacus szerint ,, az egyesült államok a nukleáris kísérletek újakezdésével megölte az első reményt,,. a nyugat ama követelése, hogy megteremtsék a leszerelés nélküli ellenőrzést - megölte a második reménységet. Adenauer márciusi látogatása után merevebbé vált az egyesült államok álláspontja a berlini státusról folytatandó tárgyalások kérdésében ellentétben mindazzal, amit Hruscsovnek Camp David-ban mondtak. ez - írja Zilliacus - megfosztott bennünket attól a reménységtől, hogy a tárgyalások reálisak lesznek.

az angol politikus emlékeztet rá, hogy ezután következett Herter amerikai külügyminiszter nyilatkozata, az U-2 gépek repüléséről, arról, hogy az egyesült államok a nemzetközi jog megsértésével megvédelmezi a ,, szabad világot,, - akár akarja akár sem - az állítólag fenyegető ,, váratlan támadással,, szemben. Hruscsov még mindig nem vesztette el reményét és kijelentette: meggyőződése, hogy az elnök minderről nem tud semmit és békét akar. ezt követőleg az elnök kijelentette, hogy támogatja Herter álláspontját.

Zilliacus idézi Walter Lippmannak azt a kijelentését, hogy a csucstalálkozó megtorpedozása az egyesült államok részéről ,, végzetes hiba volt,, majd felhívja a munkáspártot, harcoljon a fegyverkezési verseny és ,, az egyesült államok előtt való mérhetetlen hajbókolás,, ellen.

/folyt.köv./

11,02

Préli

M

kk 18. /az egyesült államok ... 1. folyt./ vt

n e w y o r k ,

a yorkban megjelenő gazette and daily című lap közli pearson cikkét, amely „a csucstalálkozó tragédiájával”, foglalkozik.

pearson emlékeztet eisenhower portugáliában tett kijelentésére, amelyben beismerte, hogy bizonyos hibát követett el. a cikk írója megjegyzi: ezután azt várták, hogy az elnök ismerteti, mi volt ez a hiba, „hiszen csak ha beismerjük hibánkat, akkor tudjuk összegyűjteni annak a műnek a darabjait, amit a jobb megértés érdekében alkottak és térhetünk rá újra a békéhez vezető útra...”, pearson szerint a fehér ház el akarja kendőzni a hibákat, ebből látható - írja - hogy miként hruscov is megállapította, eisenhower „katonai szakembereink befolyása alatt áll...”.

m o s z k v a ,

a szovjetszkaje rosszijaiban v. dmitrijev cikkben foglalkozik a csucstalálkozó elmaradásával.

herter parancsára - írja dmitrijev - „a szabad sajtó”, képviselői sietve mindenféle „magyarázatokat”, gyártanak és megkísérlik, hogy igazolják az amerikai hivatalos személyiségek párizsi magatartását. Lényegében ugyanezzel foglalkozott a biztonsági tanács ülésén cabot lodge amerikai főmegbízott is.

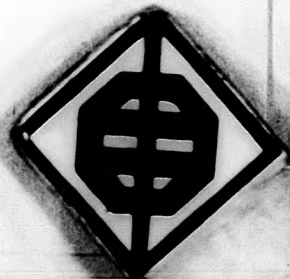
ugyanakkor ha elemezzük a hivatalos amerikai személyiségek magatartását az utóbbi hónapokban - állapítja meg a cikk írója - annak a következtetésre jutunk, hogy az amerikai vezetők körökben tervezett tanácskozást megelőző időkben és párizsban is előre meghatározott tervet valósítottak meg. ennek a tervnek az volt célja, hogy aláírassa a csucstalálkozót és ezzel együtt a békés együttélés eszméjét is.

dmitrijev hangsúlyozza, hogy edenauer amerikai utja, valamint herter, dillon, nixon és más amerikai vezetők a csucstalálkozó előtt és párizsban kinyilvánították, hogy a kormányfők tanácskozása előtt megvitatásra váró kérdések egyikét sem kívánják rendezni. már jóval május közepe előtt világossá vált, hogy az egyesült államok párizsban nem csupán a nukleáris fegyverkiállítások betiltásának kérdését kívánja blokáddá látni, hanem az egész leszerelést - a tervezett tanácskozás döntő napirendi pontját is.

/folyt.köv./

11,08

Drelov

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

23. kiadás

1960. május 28.

15

óra 40 perc

kk 18. /az egyesült államok ... 2. folyt./ vl

a béke hívei - írja végül dnitrijev - a gyakorlatban látták, hogy az egyesült államok semmivé akarja tenni a nemzetközi feszültség enyhülését, amely hruscsov amerikai útja után következett be és a világot vissza szeretné vetni a hidegháboru időszakába.

k a i r ó,

az egyesült arab köztársaság egyiptomi tartományának békebizottsága nyilatkozatot tett közzé. a csucsértekezlet meghiusulása - hangzik a nyilatkozat - világosan bizonyítja, hogy az egyesült államok agresszív imperialista körei továbbra is fellépnek a béke és a békés együttélés ellen, semmibe veszik a milliók óhajait és új pusztító háborúval fenyegetik a népeket.

az egyiptomi békebizottság hangsúlyozza: az a tény, hogy a csucsértekezlet küszöbén kémrepülőgépet küldtek a szovjetunió fölé, valamint az amerikai külügyminisztérium nyilatkozata, amely szerint folytatni fogják agresszív cselekedeteiket a szovjetunió ellen - tanúsítja, hogy az egyesült államok kormánya szándékosan törekedett a csucsértekezlet meghiusítására.

a nyilatkozat befejezésül felhívja a béke híveit: kötözzék meg erőfeszítéseiket a békéért, az agresszív monopolista körök ellen vívott harcban, teremtsék meg a reális feltételeket a csucsértekezlet összehívására.

11,08

M. ...

M

mti külföldi hírek

24. kiadás

1960. május 28.

1 óra 15 perc

kk 21. folytatódik a kommunista munkabrigádok kongresszusa
kcs ge/sp/s éb,kó moszkva, 1960.május 28./mti /

szombaton a moszkvai krenben folytatódott „a kommunista munkabrigád,, s,, a kommunista élmunkás,, című folyó verseny résztvevőinek kongresszusa. a reggeli ülésen megjelent arisztov, brezsnyev, furceva, hruscsov, ignatov, kozlov, kuusinen, poljan-szkij, svernyik, szuszlov és poszpelov.

az első felszólaló pavlov, a komszomol központi bizottságának első titkára volt. hangsúlyozta: a szovjet ifjúság olyan korban él, amikor a kommunizmus építése a mindennapos gyakorlat kérdésévé vált. a komszomolisták becsülettel kiveszik részüket a hétéves terv nagy feladatainak megvalósításából. komszomol-megbízatással 340.000 fiatal utazott szibéria és a távol-kelet építkezéseire, ahol a fiatalok egyebek között 44 kohászati üzemét építettek fel. tíz nagy kohó, 12 martin-kemence, 13 hengerműtornusítja a komszomolisták jó munkáját. a fiatalok csupán 1951-ben annyi új vasut-vonalat építettek, mint amennyit ebben az időben a világ összes többi országában együttvéve. három millió ifjúsunk fejeztette túl a hétéves terv első évének feladatát, négy millió növelte szakmai képzettségét. hétszázezer fiatal ment komszomol-megbízatással az állattenyésztő telepekre.

pavlov hangsúlyozta: a komszomol munkájának fő vonala - a fiatalok nevelése a munkában, mert csak így lehet kialakítani a kommunista embert.

részletesen szolt a kommunista munkabrigád-mozgalom eredményeiről. hangsúlyozta: a fiatalok a párt és annak lenini központi bizottsága vezetésével készen állnak minden feladatot megoldására.

a szovjet fiatalok nevében megbélyegezte az amerikai imperialisták mesterkedéseit. kemény szavakkal ítélte el, hogy az egyesült államok a kémkedést állami politikájának rangjára emelte. azt mondotta, a szovjet nép, a szovjet emberek, a fiatalok készen állnak hazájuk sérthetlenségének megvédésére, arra, hogy megsemmisítő csapást mérjenek az agresszorra.

/folyt.köv./

11, 18

Meli

mti külföldi hírek

25. kiadás

1960. május 28.

15 óra 50 perc

kk 21./folytatódik a kommunista .../ 1. folyt.s

- nem fenyegetünk, hanem figyelmeztetünk - mondotta, majd kijelentette: ha szükséges, a párt hívó szavára az egész szovjet ifjúság egy emberként siet szeretett hazájának védelmére..

a vitában számos felszólalás hangzott el. a küldöttek beszámoltak a kommunista munkabrigádok életéről és munkájáról. meleg szavakkal éltették a párt és személy szerint n.sz. hruscsov gondoskodását az új mozgalomról.

vadug magnyitogorszki küldött javasolta: tüntessék ki hruscsovot az első „kommunista élmunkás” címmel. mááj, a szocialista munka hőse a donyeci bányász-brigádok munkájáról számolt be. beszéde közben érkezett meg az ülésre hruscsov. a küldöttek felállva, hosszantartó lelkes tapsal fogadták.

11,11

..-

kk 27. a gazdasági segítség megvonása kubától inkább az egyesült államoknak okoz erkölcsi kárt, - fidel castro nyilatkozata

e/bog/s éb,kó h a v a n n a, 1960.május 28./upi/

fidel castro kubai miniszterelnök heti televíziós beszámolójában foglalkozott az amerikai kormány azzal a bejelentésével, hogy megvonja a gazdasági segítséget kubától.

a kubai miniszterelnök megállapította, az amerikai kormány elhatározása nem annyira kubának okoz gazdasági kiesést, mint inkább erkölcsi kárt magának az egyesült államoknak. mint a kubai miniszterelnök gúnyosan megjegyezte, „most valószínűleg több technikai segítséget tud majd nyújtani az amerikai kormány a nicaraguában, a dominikai köztársaságban és paraguayban hatalmon lévő diktátoroknak, vagy franconak, a nagy spanyol demokratának...
/mti /

11,19

Meli

..-

M

kk 24. az olasz kereszténydemokrata párt felhívása nemmi olasz szocialista pártjához

q e/bog/vl éb kó róma, 1960. május 28. /mti/

az olasz kereszténydemokrata párt országos vezetősége befejezte hatnapos tanácskozását.

a záróülésein elfogadott határozati javaslat lényegében elismeri, hogy ellentétek vannak a párt jobb és bal szárnya között.

a határozat kifejezésre juttatja, hogy a párt szempontjából nagyjelentőségű lenne nemmi olasz szocialista pártja támogatásának megszerzése, szem előtt tartva részben azokat a nehézségeket, amelyek legutóbb egy kereszténydemokrata-szocialista-demokrata-köztestársasági koalíciós kormány megalakításra tett kísérleteknél mutatkoztak, részben pedig azt a tényt, hogy tambroni jelentésgyűlésen ügyvezető-kormányának megalakítása után a párt ismét a koalíció problémája előtt áll majd.

a párt országos vezetősége ezért határozatában a kereszténydemokrata párt eldatára igyekszik csalogatni nemmi olasz szocialista pártot: „bizonyítsa be, hogy teljesen elkülöníti magát a kommunizmustól”, s ezen az érten „vegyen részt az olaszországi demokrácia kifejlesztésének”, politikai munkájában.

kk 25. az új marokkói kormány diktatúrát akar kényszeríteni az országra - választói gyűlést tartott a népi erők nemzeti uniója

n e/bog/vl éb kó rabat, 1960. május 28. /ap/

a marokkói népi erők nemzeti uniója a vasárnap tartandó községi választások alkalmából pénteken rabatban választói gyűlést tartott.

a gyűlésen felszólalt a korábbi marokkói kormánynak a népi erők nemzeti uniójához tartozó több minisztere, mint ismeretes, a párt nem volt hajlandó résztvenni az új kormányban, amelyben a miniszterelnöki tisztséget maga S. mohammed király vállalta, a miniszterelnöki teendőkkel pedig a tambréköst bízta meg. /folyt.köv./

Archi

mti külföldi hírek

27. kiadás

1960. május 28.

15 óra 55 perc

kk 25. /az új marokkói kormány ... 1. folyt./ vl

abderramin buabid volt gazdasági miniszter bírálta az új kormányt és megállapította, annak vezetői diktaturát akarnak kényszeríteni marokkóra. a gyűlésen résztvevő tömeg lelkesen fogadta buabid felhívását: „gátat kell emelnünk a fasiszta rendszer bevezetése elé,,.

abdallah ibrahim volt miniszterelnök megállapította, hogy az új kormány a gyarmati uralom és a feudalizmus talpraállításának eszköze és hogy a hatalomrajutottak összeesküvést szőnek a nép ellen. /mti/

. - .

kk 26. munkások és parasztok, nők és fiatalok a népi vietnam parlamentjében

u e/bog/vl éb kó hanoi, 1960, május 28. /új kína/

mint a vietnami hírügynökség jelenti, hanoiban hivatalos közlemény jelent meg, amely beszámol a központi választási bizottság munkájáról.

a közlemény érdekes adataiból megállapítható, hogy a május 8-án tartott parlamenti választásokon résztvett a vietnami demokratikus köztársaság 8,401,234 választójának 97.5 százaléka.

a választásokon 455 jelölt indult, s közülük 362 került be a parlamentbe.

a 362 képviselő közül 56 az ország nemzetiségi lakosságát képviseli, 49 nő, több mint negyven 21-30 éves fiatal, 50 munkás, 40 paraszt, 20 a vietnami népi hadsereg tagja, 65 tudós, mérnök, író, művész és pedagógus, 5 a különböző feleketek papja. a képviselők közül 34 - a genfi egyezményben biztosított lehetőségek alapján - dél-vietnamból települt át a vietnami demokratikus köztársaságba. /mti/

. - . M

11,32

Orbán

mti külföldi hírek

28. kiadás

1960. május 28.

15 óra - 5 perc

kk 23. rövid hírek

pm/nm/s 3b,kó 1960. május 28./mti/

conakry

tubman, Libéria elnöke, aki hivatalos látogatáson tartózkodott a guineai köztársaságban, pénteken hazautazott, a látogatás befejezésekor aláírták a guineai -libériai közös közleményt. /taszsz/

moszkva

az interparlamentáris unió szovjet csoportja ebédet adott a szovjetunióban tartózkodó osztrák parlamenti küldöttség tiszteletére. /taszsz/

bukarest

némety béla, a magyar népköztársaság bukaresti nagykövete, csanádi györgynek, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettesének romániai tartózkodása alkalmából pénteken ebédet adott.

a baráti hangulatban lezajlott ebédén részt vett i. murgulescu oktatás-és művelődésügyi miniszter, d. simulescu szállításügyi és távközlési miniszter, s. batan, i. dinconescu miniszterhelyettesek és a két minisztérium más képviselői. /mti/

moszkva

június 14-én moszkvában összeült a szovjet mezőgazdasági szakemberek országos értekezlete. - közölték a szovjet fővárosban az értekezlet 2,200 részvevője megvitatta a mezőgazdaság fejlesztésével s a termés-hozamok növelésével kapcsolatos szakmai kérdéseket. /taszsz/

quito

quitoban hivatalosan bejelentették, hogy ecundor pénteken megszakította diplomáciai kapcsolatát a dominikai köztársasággal. kuba, venezuela, colombia, peru és bolívia is megtette ezt a lépést. /upi/

/folyt.köv./

11,41

Redi

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

29. kiadás

1960. május 28.

15 óra 55 perc

kk 23./rövid hírek..../ 1.folyt.s

b u e n o s a i r e s

az argentin hadsereg vezetői - értesülések szerint - fel-
szólították a kormányt, léptesse ismét életbe a rendkívüli álla-
potot és ezzel tegye lehetővé, hogy a hadsereg „eredményesebben
akadályozhassa meg a bombamerényletek folytatódását,,

n ü r n b e r g

nyugat-németországban állomásozó amerikai csapatok ez év
elején 60.000 katona részvételével tartott hadgyakorlatának
egyik eredménye : 11 millió márka kár. 5.5 millió márka kár
érte az amerikai fegyveres erőket, 4 millió márka kárt jelentenek
az elpusztított országutak és hidak, egy és fél millió márkát pedig
a tönkretett vetések és gazdasági épületek, a hadgyakorlatban részt
vevő nyugatnémet katonai egységek okozta károk a kimutatásban nem
szerepelnek./dpa /

b r ü s s z e l

a belga kormány pénteken elhatározta, hogy tíz milliárd belga
frank költséggel 50 f-104-wg típusu lockheed vadászgépet
szerez be a belga légierők számára. /apm/

s t o c k h o l m

gunnar lange svéd kereskedelmi miniszter bejelentette,
az európai szabad kereskedelmi társulás /efta/ elfogadta az
európai közös piac miniszteri tanácsának meghívását, amelynek értel-
mében a két nyugateurópai gazdasági tömörülés június 9-én
ismét arról tárgyal, hogy an hidalja át ellentétét./reuter /

11,40

Reli

M

mti külföldi hírek

30. kiadás

1960. május 28.

18 óra / perc

kk 27/a. montgomery hongkongba utazott

u ri/ir/vl éb kó kanton, 1960. május 28. /uj kina/

montgomery tábornok szombaton reggel hongkongba utazott. a pályaudvaron kanton polgármestere és más vezető személyiségek bucsúztatták. /mti/ 128.--

kk 28. hrucsov beszéde a „kommunista brigád,„ című versenyzők országos értekezletén

t pm/fr/vl kó moszkva, 1960. május 28. /taszsz/

nyikita szergejevics hrucsov, az szkp központi bizottságának első titkára, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke „társadalmunk élenjáró embereiként,„ üdvözölte szombaton az országos értekezlet résztvevőit. „önök munkájukkal, életük példájával új fejezetet nyitnak a szovjet ember - a kommunista társadalom építője - magasztos hivatásának értelmezésében,„ - mondotta.

az új, a kommunista - mondotta hrucsov - behatol a szovjetunió életébe, a szovjet emberek életébe. hangsúlyozta, hogy a kommunista munka élmunkásainak, brigádjainak és kollektíváinak címéért indított nagyszabású versenyben megvalósul lenin jóvendölése, mely szerint haladunk a kommunista munka győzelme felé. a kommunista társadalom alkotóiról hrucsov azt mondotta, hogy „állampolgári kötelességük magasfoku megértése, munkájuk jelentőségének megértése, s hozzájárulásuk a kommunizmus építéséhez,„ jellemzi őket. további jellemvonásuk „a magasfoku kultúráltság, a tudásuk tökéletesítésére irányuló törekvés, az alkotó munka embereinek magas nyújtatottsága,„

természetes- mutatott rá hrucsov, hogy amikor az egész társadalom fokozatosan emelkedik egy magasabb szintre, a társadalom legkiválóbbjai már előbb ki akarják fejleszteni önmagukban azokat a tulajdonságokat, azokat a szokásokat, amelyek szerint majd élniük kell. ebben van a kommunista munka brigádok és a kommunista munka élmunkásai című indított versenyben nagy ereje és nagy történelmi szíksége.

/folyt.köv./

12, 18

Handwritten signature

31. kiadás

1960. május 28.

16

óra — perc

kk 28. /hruscsov ... 1. folyt./ vl

az élenjáró dolgozókat és a kommunista munkabrigádokat joggal nevezhetjük a jövő uttörőinek, - folytatta hruscsov. - a párt, a nép az ujitókat látja bennük, mert mindazt, amit már ma kivívtak, elérték, igyekeznek holnap átadni másoknak.

„ebben rejlik az önök ereje, az önök dicsősége, - jelentette ki hruscsov. - egy brigád, egy gyár, egy kolhoz, szovhoz vagy körzet önmagában nem juthat el a kommunizmushoz.

„csak valamennyien együtt, az egész népet felölelő harc széles frontján hódíthatjuk meg, a kommunizmus magaslatait, - hangsúlyozta a szovjet kormányfő, majd a nemzetközi helyzet értékelésére áttérve így folytatta:

„az szkp központi bizottsága, a szovjet kormány ki akarja fejteni, hogyan értelmezi és értékeli a párizsi csucsértekezlet meghiusulását, amelyben az amerikai repülőgépnek a szovjetunió területe fölé történt hirtelen betörése a bűnös,„

a továbbiakban hruscsov megjegyezte, hogy a politikusok, az államférfiak és a közéleti személyiségek többsége minden országban helyesen fogja fel, ki a bűnös a csucsértekezlet meghiusításában. „nem szovjet repülőgép lépte át egy másik ország határát és hatolt be annak területére, hanem egy amerikai gép. ez a gép megsértette azoknak az országoknak a szuverenitását, amelyek fölött elrepült, agresszoroként betört hozzánk és mi lelőttük,„

„az egyesült államok agresszív lépést követett el, de úgy látszik nem szokta meg, hogy bárki is megjegyzést tegyen, vagy felelősségre vonja ezért, - jelentette ki hruscsov, majd rámutatott: „amikor durván lábbal tiporják azokat az elemi nemzetközi szabályokat, amelyek oltalmazzák az államhatárokat és visszatartják az agresszorokat e határok átlépésétől, a világhelyzet izzóvá válik. így történt ez most is, az egyesült államok kormányának hibájából,„

- a hirtelen, azért, hogy utasítást adott pilótájának, hatoljon be a szovjetunió területe fölé és ezzel megszegte a nemzetközi jogszabályokat, az egész világ előtt az egyesült államok kormányát terheli a felelősség - jelentette ki hruscsov, majd így folytatta:

/folyt.köv./
12,27

M

Redi

kk 28. /hruscsov ... 2. folyt./ vl

„az agresszív körök megfékezése elősegíti a nemzetközi helyzet enyhülését. az agresszorok üzelmének eltűrése viszont csak háborúra vezethet.„

a szovjetunió nyílt szívvél készült a csucsértekezletre, mert tudta, milyen nagy reményeket fűznek ehhez a tanácskozás-hoz a békeszerető népek. hruscsov több ténnyel támasztotta alá azt a tételt, hogy a szovjetunió komolyan és következetesen folytatott békepolitikájával készült a kormányfői találkozóra.

„kidolgoztuk és eredményesen megvalósítjuk a békés építőmunka hétéves tervét. egyes elvakult polgári politikusok olyan koholmányokat szönek, mintha nehézségek támadtak volna a hétéves terv teljesítésében. tudjuk azonban, hogy a vakondokat éppen azért hívják vakondoknak, mert sohasem láthatja a napot. nem a vakondok dolga megítélni, milyen fényes és kellemes a napsugár. ezt nem érti és nem is értheti meg, de a nap azért tovább árasztja fényét, - mondotta.

eljön az idő, amikor majd közöljük, hogy határidő előtt teljesítettük a hétéves tervet, ez a nap igen közel van! - jelentette ki hruscsov.

az a tény is a szovjetunió békés törekvéseit bizonyítja, hogy a szovjet kormány javasolta az ensz-ben az általános és teljes leszerelést és elsőként fogott hozzá a terv gyakorlati megvalósításához. a szovjetunió egyoldalúan egyharmadával csökkentette fegyveres erőit. nincs az az állam, amely vállalná a hadseregcsökkentést, ha háborúval készül megoldani a vitás kérdéseket.

a dolgozók adóztatásának megszüntetése és a munkaidő csökkentése olyan tanubizonyosság, amely beszédesen igazolja a szovjet kormány és a kommunista párt békés céljait- folytatta. - így hát minden lépésünk és minden cselekedetünk azt példázza, hogy a szovjetunió következetes békepolitikát folytat. több megoldatlan kérdésben, például a német békeszerződés megkötésében és nyugat-berlin szabad várossá nyilvánításában nem sietünk egyoldalú intézkedéseket tenni.

a világ becsületes emberei látják, hogy egész politikánkat őszintén törekszünk a békére, a népek biztonságára.
/folyt.köv./

Miki

kk 28. /hruscsov ... 3. folyt./ vl

a szovjetunió partnereinek, és mindenekelőtt az egyesült államoknak a párizsi tanácskozásra való előkészületeit jellemvezve hruscsov rámutatott, hogy az egyesült államokban tett utazása, valamint eisenhower elnökkel és más amerikai államférfiakkal folytatott eszmecsere során az a benyomása támadt, hogy eisenhower elnök valóban óhajtja a békét és a nemzetközi helyzet javulását.

„meg kell mondanom: továbbra is hiszem, hogy maga az elnök most is békét akar, - mondotta hruscsov, majd hozzáfűzte: „az elnök nemes szándékai és az amerikai kormány külpolitikája azonban szemmel láthatólag különböznek egymástól... hruscsov kijelentette, hogy az elnök háta mögül „előtűnnek azok az emberek, akik akadályozzák a békés szándékok megvalósítását,„

hruscsov emlékeztetett saját nyilatkozatára, amelyet az egyesült államokból moszkvába való visszatértekor tett arról, hogy az egyesült államokban vannak olyan erők, amelyek a hidegháború és a fegyverkezési verseny folytatása mellett szállnak sikra, továbbá arról, hogy nem lehet elsietni a végleges választ arra a kérdésre: ezek az erők diadalmaskodnak-e vagy azok, amelyek a nemzetközi viszonyokban mutatkozó feszültség enyhítésén fáradoznak.

a fegyverkezési versenyből hasznot húzó amerikai militaristák és monopolisták, látva a pozíciójukat fenyegető veszélyt, „megkezdték az előkészületeket a csucstalálkozó megbuktatására, újra hozzáláttak a nemzetközi helyzet kiélezéséhez, - mondotta a szovjet kormányfő. „mi azonban a nemzetközi feszültség enyhítését óhajtottuk és óhajtjuk továbbra is, ebben az irányban tevékenykedtünk, tevékenykedünk és fogunk tevékenykedni a jövőben, függetlenül a csucstalálkozó meghiusulásától.,,

az egyesült államokban - jegyezte meg hruscsov - szemmel láthatólag megindult a belső harc az amerikai külpolitika jövőbeli irányvonalának meghatározásáért, és ez a harc a legkülönbözőbb területeken jelentkezik.

/folyt.köv./
12,48

M

Thg

mti külföldi hírek

34. kiadás.

1960. május 28.

1 óra 10 perc

kk 28./hruscsov..... / 4.folyt.s

az amerikai kormány az atomfegyverkisérletek eltiltásának kérdésében egész idő alatt ingadozó álláspontot foglalt el. és május 7-én, nyolc napra párizsi találkozó előtt eisenhower elnök kijelentette, hogy az egyesült államok újra meg akarja kezdeni a földalatti atomfegyverkisérleteket.

bennünket figyelmessé kellett, hogy tegyen hertenek, dilonnak, majd nixonnak a csucsértekezlet előtt elhangzott beszéde. ezek esztelen provokációs beszédek voltak - mutatott rá hruscsov.

hruscsov kijelentette :,, ha azírt hangzottak el ezek a beszédek, hogy nyomást gyakoroljanak ránk, ez a szándék természetesen kudarcra volt ítélve, mert a szovjet kormány és a szovjet nép nem enged semmiféle nyomásnak. a jóra mi jóval válaszolunk, de minden kényszert határozottan visszautasítunk. elegendő lehetőségünk van is erre,, .

hruscsov ezután a következőket mondotta :

,, bennünket elsősorban az döbbsentett meg, mondhatnám : keserített el, hogy az egyesült államok elnöke sajtóértekezletén jóváhagyta ezeket a provokációs fellépéseket. az egyesült államok elnöke nyíltan kijelentette, hogy ezekben a beszédekben az egyesült államok külpolitikáját fejtették ki,, .

hruscsov kitért a nyugatnémet kormány megélénkült kulissza-mögötti tevékenységére és kijelentette :,, a bonni kormány mindent megtett, hogy meggyőztesse a csucsértekezletet, vagy legalább is természetlenné tegye azt,, különösen akkor váltak vitágossá az egyesült államok uralkodó köreinek valódi szándékai, amikor egymásután két otromba katonai provokációt követtek el. április 9-én és május 1-én amerikai felderítő repülőgépek agresszív módon betörték a szovjetunió légiterébe.

céljuk mindenekelőtt az volt, hogy megsértsék a szovjetuniót és csapást mérjenek tekintélyére - mondotta.

/folyt.köv./

12,55

24

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

35. kiadás

1960. május 28.

110 óra 10 perc

kk 28./hruscsov.../ 5.folyt.s

„mi komolyan átgondoltuk a kialakult helyzetet - mondta hruscsov-és mégis úgy döntöttünk, nem teszünk semmi olyasmit, ami akadályozhatná, hogy az egyesült államok elnöke kijusson abból az ostoba helyzetből, amelybe került,, .

-eisenhower azonban nem használta ki a számára felkinált lehetőséget - folytatta hruscsov - és kijelentette, hogy ő hagyta jóvá a kémrepüléseket, s azok az ő tudtával történtek. felmerült bennünk a jogos kérdés : kivel állunk tulajdonképpen szemben ? vajon milyen állam ez - az egyesült államok - amely a többi állam között élve nem hajlandó betartani az általánosan elismert nemzetközi szabályokat; csak egy agresszív hatalom képes arra, hogy nyíltan megtagadja a többi országgal szemben kötelező viselkedés szabályait, s ne akarja fejleszteni a normális kapcsolatokat a többi országgal.

„nos, akkor nyilvánvalóvá vált az is, hogy az egyesült államok agresszív cselekményeinek célja megtorpedózni a közelgő kormányfői értekezlete,, - jelentette ki hruscsov.

általában véve - jegyezte meg hruscsov - helyesen láttuk : az amerikai kormánynak a csucsértekezletet megelőző cselekményei arra irányultak, hogy nyomást gyakoroljanak a szovjetunióra. az egyesült államok vezetői azt remélték, hogy ha hruscsov párizsba érkezik, nem tárgyalhat a többi állammal egyenlő feltételek mellett, miként egy nagy és hatalmas állam képviselőjéhez illik, hanem könyörögni fog a békés együttélésért, az államok közötti békés kapcsolatok fenntartásáért.

„meg akarták mutatni, hogy az egyesült államok abban a helyzetben van, hogy a szovjetunióra is rákényszerítheti akaratát,, .

hruscsov megállapította, hogy közvetlenül a párizsi értekezlet előtt az egyesült államok vezetői világszerte riadókészült-ségbe helyezték az amerikai csapatokat és támaszpontokat, majd így folytatta :

„ha komolyan vesszük a dolgot, az egyesült államoknak ezt a közvetlenül az értekezlet előestéjén végrehajtott lépését nem lehet másként felfogni, mint a legdurvább provokációt,, .

/folyt.köv./

12,07

Deli

M

kk 28./ hruscsov.../ 6.folyt.s

ennek ellenére - folytatta hruscsov - a szovjetunió kommunista pártjának központi bizottsága és a szovjet kormány elhatározta: a végsőkéig kitart, felhasználja a legkisebb esélyt is arra, hogy megmentse a csucsértekezletet, kivívja annak megtartását, a béke és a nemzetközi együttműködés érdekében.

de gaulle tábornok, francia köztársasági elnökkel és macmillannel, nagy-britannia miniszterelnökével folytatott párizsi előzetes megbeszéléseiről szólva hruscsov kijelentette: „az a meggyőződés alakult ki bennünk, hogy franciaország és nagy-britannia vezetői érdeklődést tanúsítottak a csucsstalálkozó megvalósítása iránt, bár az agresszív északatlanti szövetségben belül az egyesült államokhoz fűződő szövetségi helyzetük nem tulságosan nagy lehetőséget biztosít a gondolkodási szabadságra, és méginkább az önálló cselekedetekre, .

mindenesetre - állapította meg hruscsov - azt vártuk, hogy e megbeszélések után az egyesült államok elnöke olyan lépéseket tesz, amelyek megnyitják a csucsstalálkozó felé vezető utat, vagy legalább is megkísérli, hogy tisztázza velünk a helyzetet. hruscsov hangsúlyozta, hogy eisenhower nem élt a rendelkezésére álló lehetőséggel, „még csak azt sem mutatta, hogy találkozni óhajt velünk, .

hruscsov érintette eisenhowernek az elysée-palotában az előzetes tanácskozás alkalmával tett nyilatkozatát, többek között arról, hogy az egyesült államok „beszüntette, a kémrepüléseket és nem fogja azokat újratekdeni. a szovjet kormányfő rámutatott, hogy mindezekelőtt, miként maga az elnök is mondotta, a repüléseket csupán 1961. januárjáig szünetelteti, arra az időtartamra, amíg eisenhower a fehér házban marad; másodsor „ezt a határozatot nem úgy terjesztették elő, mint a szovjetunió légiterébe való erőszakos behatolás agresszív politikájáról szóló lemondást, és ennek a politikának az elítélését. hanem valamiféle az amerikai elnök részéről a szovjetunióknak ajándékozott kegyet, .

mi azonban -hangsúlyozta hruscsov - nem akarunk elfogadni alamizsnát az imperialisták kezéből. nincs szükségünk „kegyes, nyilatkozataikra arról, hogy ideiglenesen beszüntetik kémrepüléseiket a mi területünk fölött - nekünk elég eronk van ahhoz, hogy megvédelmezzük szuverénitásunkat.

/folyt.köv./

Meli

mti külföldi hírek

37. kiadás

1960. május 28.

16

óra 10 perc

kk 28./hruscsov..../ 7.folyt.

ily módon - összegezte hruscsov az elmondottakat - az a nyilatkozat, amelyet eisenhower május 16-án az előzetes tanácskozáson felolvasott, nem hozott semmi újat., az egyesült államok elnöke önmaga gyújtotta fel a csúcstalálkozó felé vezető hidat., - mondotta a szovjet kormányfő.

„ törvényt ültünk az imperializmus fölött, az agresszorok fököt, akiknek katonai repülőgépei behatolnak a szovjetunió légterébe., - jelentette ki hruscsov értékelve a biztonsági tanácsban az amerikai légihaderőnek a szovjetunió ellen elkövetett agresszív, a világ békéjét fenyegető cselekményeitől lezajlott vitát.

- a biztonsági tanács emelvényéről megbélyegeztük őket az egész világ közvéleménye előtt - mondotta hruscsov. - a tettenért amerikai agresszorok nem tudták megcáfolni a nyilvánvaló tényeket. igen súlyos büntetést, azon kaptuk rajta őket, hogy szándékosan, provokációs célból behatoltak egy idegen ország területére. ez a bűncselekmény egy háborus konfliktus lehetőségét rejtette magában.

- ámde a biztonsági tanács többségének nem volt bátorsága, hogy felemelje szavát az amerikai agresszorok ellen és lényegében - véve felmentette őket - tette hozzá hruscsov.

a biztonsági tanács tagállamainak e kérdésben elfoglalt álláspontját jellemezve hruscsov rámutatott, hogy nagy-britannia és franciaország képviselői „ nem tudtak fellelkesedni arra a színvonalra, hogy tárgyilagosan értékelték volna az egyesült államok agresszív behatolásának ügyét., . ez azért történt - jelentette ki a szovjet kormányfő, mert nagy-britanniát és franciaországot katonai szövetség szálai fűzik az agresszorhoz, az egyesült államokhoz.

olaszországnak a biztonsági tanácsban ülő képviselője hogyan ítélhetne és szavazhatna szabadon, amikor országa tulajdonképpen az amerikai imperializmus alárendeltje és az olaszországi támaszpontokon az amerikai fegyveres erők kémrepülőgépei állomásoznak?
/folyt.köv./

Meli

M

kk 28.-/hruscsov .../ 8. folyt.s

- kina ugynevezett „képviselője”, -jegyezte meg ironikusan hruscsov. - egyáltalán nem kina képviselője, hanem az amerikai-bérenc csang kaj-sek lakója, csang kaj-seké, aki egyelőre a kínához tartozó tajvan szigetén csak azért tudja tartani magát, mert az egyesült államok agresszív módon beavatkozik a kínai népköztársaság belügyeibe.

a biztonsági tanács egyes tagjai, a gazdaságilag elmaradott országok képviselői bátran kijelentették, hogy az amerikai repülőgépek berepülése megsértette a szovjetunió szuverénitását. de arra már nem futotta bátorságukból, hogy elismerjék az agresszió tényét, mert ezek az elmaradott országok az egyesült államok erős nyomása alatt állnak.

hruscsov kijelentette: a biztonsági tanács szavazásának eredménye nem a szovjetunió veresége. „a biztonsági tanács vitájának eredménye a mi győzelmünk - mondta, mert ország-vitág előtt telepleztük az agresszorokat, a szavazás formális eredményeitől függetlenül is elhangzott az elmarasztaló ítélet,,.

hruscsov kijelentette: minthogy a biztonsági tanács többsége nem merte elítélni „az amerikai haramiákat,, a szovjet kormány az ENSZ közgyűlése elé terjeszti ezt a kérdést. a szovjet kormány következetesen folytatja a harcot a békes és a népek biztonságának ellenségei ellen. elmúlt az az idő, amikor az imperialisták büntetlenül tevékenykedhettek,- mondotta hruscsov.

eisenhower elnök, miután meggyőztette a párizsi értekezletet - mutatott rá a szovjet kormányfő - május 25-i beszédében az amerikaiak előtt ismét megerősítette „kormányának arcátlan álláspontját,,.

érintve az amerikai elnöknek azt a megállapítását, hogy mivel hruscsov megelőzően nem tulajdonított olyan jelentőséget az amerikai földérítő repülőgépek útjainak, következésképpen nem ezek a repülőgépek, hanem valami más határozták meg a szovjetunió álláspontját, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke a következőket mondotta:

/folyt.köv./

2. rész

mti külföldi hírek

39. kiadás

1960. május 28.

16 óra 15 perc

kk 28./hruscsov.../ 9.folyt.s

nem voltak tárgyi bizonyítékaink az ilyenfajta behatolásokról. ezért a szovjet kormány úgy vélte: tiltakozni annyit jelent, mint időt fecsegni. az egyesült államok nem egy ízben tagadott le tényeket repülőgépeinek a szovjetunió fölötti útjairól - mondván, hogy ezek nem az ő repülőgépei.

hruscsov elmondotta: volt olyan idő, amikor mi nem tudtuk lelőni ezeket a repülőgépeket, mert nagyon magasan repültek. vadászgépeink elérték ezt a magasságot, de nem tudták megtalálni és eltalálni az agresszor repülőgépeit, .

de a szovjet tudósok, mérnökök, munkások nagyszerű rakétákat készítettek, és mostime, maga az amerikai szoldateszka tette lehetővé számunkra, hogy teljes mértékben bebizonyíthassuk a rakéták hatékonyságát, - mondotta hruscsov.

az első rakéta eltalálta a 20.000 méter magasságban repülő amerikai gépet - emlékeztetett hruscsov.-ettől a naptól kezdve vége annak, hogy büntetlenül küldhessenek kémrepülőgépeket a mi egünkre.

ezzel összefüggésben hruscsov rámutatott: összeomlott a szovjetunió megtámadásának amikatonai koncepciója, amely a bombázó légierők alkalmazásán alapult.

hruscsov ezután foglalkozott azzal, hogy eisenhower és nixon kormánya előterjesztette, a nyílt égre, vonatkozó régi tervét. a szovjet kormányfő kijelentette: az egyesült államok szeretné, ha oly módon nyújtának kártérítést kémkedési kudarcukért, hogy lehetővé tesszük az amerikai hírszerző szolgálatnak az országunkban való legális tevékenykedést, az ensz zászlaja alatt.

hruscsov kijelentette: , a mi válaszuk erre a következő: a szovjetunió minden kísérletet, amely arra irányul, hogy behatolja nek légiterébe, úgy tekint, mint ellene irányuló szándékos agresszív támadást, és kénytelen lesz olyan válaszüntézkedéseket hozni, hozni, amelyeneket biztonsága érdekében szükségesnek tart, .

/folyt.köv./
13,48

Meli

M

kk 28. /hruscsov 10. folyt./ vl

a szovjet kormány a leszerelés kérdésében elfoglalt álláspontját elemezve hruscsov hangoztatta: a szovjet kormány kész becsületes tárgyalásokat folytatni a nyugati országokkal, amennyiben azok valódi, nem pedig szinlelt törekvést mutatnak a leszerelés útjainak keresésére. „mi az igazi leszerelést óhajtjuk, az olyan leszerelést, amely ellenőrzéssel jár együtt, de nem ellenőrzést leszerelés nélkül,..

a szovjetunió - folytatta hruscsov - törekedni fog a nukleáris és más tömegpusztító fegyverek használatának beszüntetésére, valamint a leszerelés és az egészséges nemzetközi légkör megteremtése felé vezető intézkedésre.

„az egyesült államok kormányának tevékenysége - mutatott rá hruscsov - nem ad alapot annak feltételezésére, hogy kész a nukleáris fegyverek betiltására..,

az egyesült államok kormánya minden áron biztosítani szeretné magának azt a lehetőséget, hogy folytathassa a nukleáris kísérleti robbantásokat. „ha az egyesült államok bármilyen ürüggyel felújítja a kísérleteket, akkor mi is természetesen kénytelenek leszünk újra kezdeni saját nukleáris kísérleteinket, hogy szavatoljuk hazánk és szövetségeseink biztonságát,, - mondotta hruscsov.

a szovjet kormány úgy véli, pozitív jelentőségű lehet eisenhowernek az a kijelentése, hogy az egyesült államok és a szovjetunió között fenn kell tartani a konkrét érintkezést és javítani kell a két nép kapcsolatait, feltéve, ha amerika nem csupán szóval, hanem tettekkel is erre fog törekedni. ehhez viszont az kell, hogy az egyesült államok kormánya mondjon le agresszív politikájáról és a szovjetunióhoz fűződő kapcsolataiban szigorúan tartsa tiszteletben a békés együttélés elveit.

- mi nem utasítottuk el és ma sem utasítjuk el a csucsértékeztetést, úgy véljük, hogy ma is hasznos lenne a kormányfői találkozó. de az a követelésünk, hogy a találkozó tisztességes alapon üljön össze. megtarthatnánk az értekezletet, ha az egyesült államok kormánya sajnálkozását nyilvánítani a történetek miatt.

- mint a tények mutatják - jelentette ki hruscsov - az amerikai imperialista körök nyilván nem akarják a békés együttélést és a versenyt a szovjetunióval. az amerikai imperialisták arra próbálnak kényszeríteni bennünket, hogy engedékenyebbek legyünk és abból a hibás számításból indulnak ki, hogy országunk nem olyan erős és egységes, mint amilyen a valóságban. /folyt.köv./
13,56

Nedi

mti külföldi hírek

4. kiadás

1960. május 28.

10 óra 15 perc

kk 29. angol lapok az u-2-ügyben indított amerikai szenátusi vizsgálatról

ge/bog/m/éb

London, 1960. május 28. /mti/

Londonban hűvös és tartózkodó figyelemmel kísérik a washingtoni szenátus vizsgálatát az u-2-ügyben. több lap leplezetlen gunnyal emeli ki a nevetségesen túlzott titkolózási óvintézkedéseket: a tárgyalóteremben elektronikus műszerekkel hosszantartott rejtett mikrofonok után; a tárgyalás előtt a teremajtóját nemcsak becsukták, hanem külön lakatokkal látták el, s az ajtót vastag pokróccal takarták le, nehogy egyetlen hang is kiszűrődjék. részleteket közölnek a vizsgálat első tanuja, herter vallomásáról kiadott, erősen cenzurázott jelentésből. az angol sajtó megállapítja: herter kifejezetten bevallotta, hogy a kémrepülés egyike volt azoknak a tényezőknek, amelyek a csucstalálkozót rombadöntötték, s nagyon keveset ér eisenhower ama ígérete, hogy felfüggeszti a repüléseket, mivel a rendelet januárban hatályát veszti, amidőn új elnök lép hivatalba.

30. rövid hírek

fr/m/éb

1960. május 28. /mti/

akkra,

gbedemah'ghanai pénzügyminiszter vezetésével 12-tagú küldöttség utazott conakryba, hogy tárgyalásokat folytasson a guineai kormány képviselőivel. akkrában úgy hiszik, hogy a megbeszéléseken szóba kerül ghana és guinea egyesülésének javaslata is, amelyet 1958 novemberében vetettek fel. /a/

ujdelhi

uj-delhiben bejelentették, hogy a mont everestre készülő indiai expedíció az időjárási körülmények miatt nem indul el utjára. /ap/

capetaverna

az amerikai légierő közölte, hogy a titan típusu interkontinentális rakétalövedék pénteki kísérlete sikerrel járt. a rakéta 8.000 kilométert repült és teljesítette feladatát. /reuter/

13,38

Zoli

M

Jhg

mti külföldi hírek

42 kiadás

1960. május 28.

10 óra 15 perc

kk. 31. sztrájk-mozgalmak franciaországban

py i/gy/éb pd párizs, 1960. május 28. /mti/

míg a szocialista befolyás alatt álló force ouvriere és a keresztény dolgozók szakszervezete, a cftc, szembehelyezkedik a vasutasokat sztrájkra szólító cgt-vel, maguk a vasutas dolgozók szakszervezeti hovatartozásukra tekintet nélkül a cgt-t követik. a párizsi pályaudvarokon pénteken kibontakozott sztrájkkal egyidőben toulouse vasutásai is abbahagyták a munkát 36 órára. saint-quentinben, montereauban, corbeilben, stb. hasonlóan eredményre vezetett a cgt-nek a vasutasokhoz intézett sztrájkfelhívása.

a vasasok bérmozgalmában is cgt jár az élen. június 9-re országos bérkövetelési napot hirdetett meg, ezen a napon - a jelek szerint - franciaország fémipari üzemeiben szinte kivétel nélkül lesznek sztrájkok, munkabeszüntetések, a bérköveteléseknek hangot adó nagygyűlések.

küszöbön áll a közalkalmazottak sztrájkja is. a szakszervezetek akcióegységet határoztak el: a cgt, a cftc és a közoktatásügyi szervezet együtt fordult a közalkalmazottakhoz. a force ouvriere nem írta alá ugyan a közös felhívást, de ha külön is, hasonló lépést tett. valamennyi szakszervezet felszólította a közalkalmazottakat, álljanak készen a sztrájkra.

a francia üzemekben tovább folynak a szakszervezeti választások és újabb példák adódnak a cgt előretörésére. a párizs melletti saint-cloudban a dassault repülőgépgyárban a cgt 11 százalékkal növelte szavazatainak arányát. a clermont ferrand-i michelin gumigyárban 9784 szavazó munkás közül 5964 adta szavazatát a cgt jelöltjeire.

..

kk. 33. újabb holland katonai erősítés indul nyugat-iriant

u ri/ir/gy éb pd peking, 1960. május 28. /uj kinc/

hágai hírek szerint a holland haditengerészet bejelentette, hogy egy repülőgépanyahajóból és két cirkálóból álló flottát küld kedden nyugat-iriant. megfigyelők hangoztatják, a holland kormány ezzel az intézkedéssel is bizonyítani kívánja, hogy kitart nyugat-iriant megszállása mellett.

/mti/

13,48

2. veli

..

43. kiadás

mti külföldi hírek

1960. május 28.

16 óra 50 perc

kk 28. /hruscsov 11. folyt./ vl

„ugy látszik, allen dullés kémszervezete, amelyre az egyesült államok - az adófizetők rovására - olyan óriási összegeket fordít; nem ér egy fabatkát sem,, - állapította meg ezzel összefüggésben hruscsov, majd hangsúlyozta, hogy az amerikai imperialisták agresszív politikájára kudarc vár.

- figyelembe kell venni, hogy a kapitalista országokban, köztük az egyesült államokban is vannak még olyanok, akik nem jutottak teljesen tudatára annak, ami történt. - mondotta hruscsov. - ezzel kapcsolatban azokhoz szeretnék fordulni, akik valóban őszintén óhajtották a kormányfői értekezlet munkájának jó kezdetét és eredményes befejezését és akiket természetesen felháborított és elkésértett az a körülmény, hogy nem volt csucsértekezlet. mi megértjük elkésérésüket, hiszen mi is, ugyanugy, mint ők, hön óhajtottuk ennek az értekezletnek a megtartását és éveken át állhatatosan harcoltunk összehívásáért.

- mindazoknak, akik még nem igazodtak el eléggé a helyzetben, akik máig is, tulzott hiszékenységből, készpénznek veszik az amerikai propaganda állításait, azt tanácsolhatnánk, hogy minél gondosabban vegyék szemügyre az amerikai agresszív politika egyes szellemi vezéreinek és végrehajtóinak cinikus kijelentéseit.

hruscsov ezután emlékeztetett nixon alelnök arcátlan követelésére, amely szerint a nyugati hatalmaknak csakis „az erő helyzetéből,, kell tárgyalniok a szovjetunióval. „a szovjetunió soha sem hajtott térdet azok előtt, akik fenyegették, s mindig kész kiállni igaz ügyéért!,, - mondotta.

hruscsov megjegyezte, hogy a szovjetunió amikor visszaveri az egyesült államok agresszív cselekedeteit nyomatékosan hozzájárul a béke megszilárdulásának ügyéhez. „mi párizsban nemcsak államunk érdekeit védelmeztük, hanem védelmeztük minden állam szuverénitását is, köztük az olyan államokét is, mint afganisztán és ausztria, amelynek semlegességét és szuverénitását megsértették az amerikai légi erők,,

/folyt.köv./

14,04

Dréli

M

kk 28./hruscsov..... 12.folyt.s

a szovjet kormányfő megjegyezte: a szovjetunió, amikor nem volt hajlandó résztvenni a tárgyalásokon az egyesült államok katonai nyomása alatt, ezzel arra törekedett, hogy létrejöjjenek az ajóvendó csusértekezlet gyümölcsöző munkájának feltételei. ez a megérett nemzetközi kérdések megoldásához vezető ut megtisztítása volt azoktól a buktatóktól, amelyeket a nemzetközi együttműködés ellenfelei teremtek.,.

mi szovjet emberek - folytatta hruscsov - úgy vélekedünk, itt az ideje, hogy a nyugati hatalmak tudomásul vegyék: az ázsiai nagyhatalmak kormányfőit be kell vonni a tanácskozásba.,. így lenne igazságos.,.

- ezek az államok a gyarmatosítók ellen, az imperializmus elleni harcban kivívták függetlenségüket - mondotta hruscsov - most pedig sikersen fejlődnek, erőt gyűjtenek és már is fontos szerepet játszanak a nemzetközi kérdések eldöntésében.,. a nyugati hatalmaknak haladéktalanul rendezniök kell viszonyukat a népi kínával, be kell vonniök az elkövetkezendő tárgyalásokba a kínai népköztársaságot, indiát, indonéziát és esetleg más országokat is.,.

hruscsov kijelentette, a szovjet kormány „sajnálkozásút fejezné ki.,. ha 6-8 hónap múlva sem ülne össze a csucsértekezlet, meggyőződését hangoztatta, hogy az egyesült államokban elobb-utóbb olyan emberek jutnak vezető szerephez, akik a napjainkban egyetlen reális politikát, a béke és a békés együttműködés politikáját folytatják majd.

a szovjet minisztertanács elnöke megállapította: nem a szovjetuniótól függ, milyen gyorsan következik el ez az idő.,. de mi bizunk az emberi értelmében és ezért ezt mondjuk: így lesz.,. időközben továbbra is arra fogunk törekedni, - folytatta hruscsov - hogy tárgyalások útján rendezzük a megoldásra érett nemzetközi problémákat, köztük a német békeszerződés kérdését, beleértve nyugat-berlin kérdését is. sikra fogunk szállni a nemzetközi együttműködés erősítéséért.

/folyt.köv./

14,05

Dr. ...

45. kiadás

1960. május 28.

14 óra 05 perc

kk 28. /hruscsov ... 13. folyt./ vl

megelégedéssel állapítjuk meg - mondotta hruscsov - hogy norvégia észszerű lépést tett és tiltakozott az egyesült államoknál: az ellen, hogy az amerikai légiereő norvégia területét a szovjetunió ellen irányuló haramiarepülések megszervezésének céljaira használja fel. norvégia kormánya nyilván tudatában van annak, milyen veszélyt jelentenek a norvég nép számára az országa területén létesített idegen támaszpontok és az egyesült államok ilyen természetű cselekményei.

hruscsov hangoztatta, hogy „pakisztán kormányának álláspontja felemás és nem őszinte,.. megállapította, hogy ez az álláspont „nem elégítheti ki a szovjetuniót. a szovjet kormány kénytelen lesz megfelelő intézkedéseket hozni a pakisztánban létesített amerikai támaszpontok ellen. „nem szeretnénk, ha az események ilyen fordulatot vennének és reméljük, hogy pakisztán kormánya figyelmeztetésünkől levonja a megfelelő következtetéseket,..

hruscsov megemlítette, hogy a pénteken megdöntött török kormány „nem segítette országaink kapcsolatainak megjavítását,.. reméljük- mondotta hruscsov - hogy a majd megalakuló új török kormány megteszi a szükséges erőfeszítéseket a szovjetunióhoz fűződő viszony megjavítására. „ami pedig a szovjet kormányt illeti - tette hozzá - mi erre már régen törekszünk,..

reméljük - hangsúlyozta hruscsov- hogy a józan ész és annak a szükségességnek a helyes megértése, hogy békében és barátságban, jószomszédok módjára kell élnünk , győzedelmeskedik majd törökországban.

hruscsov megemlítette, hogy törökországon és pakisztánon kívül olaszországban és japánban is vannak „u-2,, -mintájú amerikai felderítő repülőgépek. az olaszországban állomásozó gépek rendeltetése elsősorban az, hogy kém-feladatokat hajtsanak végre a kelet-európai szocialista országok ellen, amelyeket szövetségi kötelezettségek fűznek a szovjetunióhoz. nincs kizárva - mondotta hruscsov - hogy ezeket a gépeket hazánk ellen is felhasználják majd.

a szovjetunió nem lesz tétlen megfigyelő, ha veszély fenyegetné a vele baráti viszonyban álló országok biztonságát, szentül teljesíti szövetségesi kötelezettségét.

/folyt.köv./
14,13.

Arak

M

mti külföldi hírek

46. kiadás

1955. május 28.

11 óra 15 perc

kk 28. /hruscsov ... 14. folyt./ vl

hruscsov figyelmeztetett, hogy ha japán területéről komrepüléseket hajtanak végre a szovjetunió és a kínai népköztársaság területe fölött, „akkor a szovjetunió kénytelen lesz a leghatározottabb intézkedéseket fogyanatosítani,,.

Ujra figyelmeztette azoknak az országoknak a kormányait, amelyeknek területén amerikai katonai támaszpontok vannak: „ha e támaszpontokról berepülések, behatolások történnek, vagy támadás történik a szovjetunió ellen, akkor mi természetesen minden rendelkezésünkre álló eszközzel fogunk válaszolni és megsemmisítő csapásokat mérünk e támaszpontokra,,.

Vannak interkontinentális rakétáink is, amelyek elérnek az óceánon túlra és megsemmisíthetik az agresszort - mondotta hruscsov.

Ezután rámutatott, hogy az egyesült államok szovjetellenes agresszív cselekményeihez buzgón asszisztálnak azok a reakciós kormányok, amelyek a szuroonyok erejével népük nyakán ülnek. Ezek között említette franco, li sz n man, csang kaj-sek, kisi és az iráni sah rezsimjét.

de bármilyen hatalmasok is legyenek a reakciós kormányok, uralmuknak előbb-utóbb vége szakad. Kubában hosszú ideig uralkon volt batista, az amerikai imperializmus kreaturája. A nép azonban felkelt elnyomói ellen, elűzte az amerikai imperializmus ügynökét és fidel castróval, a lángtölkű hazafival az élen megalakította saját kormányát, amely a kubai nép érdekében politizált.

„Az amerikai szuroonyok sem menthetik meg a népetlenes rendszereket,, - hangoztatta a szovjet kormányfő.

/folyt.köv./

13,11

Nelu

S

kk 28./hruscsov.... / 15. folyt.s

az egyesült államok vezetői, miközben saját agresszív politikájukat próbálják igazolni, azon panaszkodnak, hogy a szovjetunió részéről veszély fenyegeti őket.

hruscsov hangsúlyozta, hogy ezt a veszélyt nem a rakéták jelentik,, bár azok a világ leghatalmasabb fegyverei,, a szovjet kormányfő kijelentette, hogy a szovjetunió,, a békés gazdasági versennyel fenyegeti a kapitalizmust és minél tovább haladunk előre, annál jelentősebbé válik ez a fenyegetés,, .

ami pedig a rakétákat illeti - mondotta hruscsov - ,, néhány rakétafajta gyártását már be is szüntettük, néhány másfajtaét pedig erősen csökkentettük; hiszen a rakéta nem uborka, nem lehet megenni, az agresszió visszaverésére pedig egy meghatározott mennyiségnél többre nincs szükség, a szovjetunió a rakétákat teljes harci készütségben fogja tartani mindaddig, amíg nem kötjük meg a leszerelésről szóló egyezményt,, .

hruscsov hangsúlyozta, hogy az amerikai militaristák hibájából meghiusult a kormányfők tanácskozása,, ez azonban csak megerősíti azt a következtetést, hogy amíg létezik az imperializmus, mindaddig a kapitalista monopóliumok érdekeit képviselő reakciós erők katonai kalandok és agresszív cselekmények megvalósítására törekednek, ezért a népeknek nagy éberséget kell tanúsítaniuk és állhatatosan kell harcolniuk, hogy fenntartsák a földön a békét.

továbbra is mindenképpen fokoznunk kell a szovjet szocialista állam erejét - mondotta hruscsov - abból a célból, hogy megelőzzük egy agresszió lehetőségét.

hruscsov megállapította, hogy az amerikai imperialisták agresszív cselekményeit egyöntetű visszautasításban részesítette a szovjet nép, a nagy kínai nép, a szocialista tábor minden országa és a világ megannyi békeszerető embere. befejezésül megállapította, hogy a szovjetunió valamennyi dolgozója forrón és egyöntetűen támogatja a szovjet állam bel- és külpolitikáját.

/mti /

Handwritten signature

M

48. kiadás

1960. május 28.

17 óra 10 perc

kk 34. az angol sajtó a törökországi eseményekről

ge/bog/m/éb

London, 1960. május 28. /mti/

az angol sajtó nagy terjedelemben és feltűnő beállításban ismerteti a törökországi eseményeket.

a times athéni tudósítója ezeket jelenti:

görög források meg vannak győződve róla, az államcsíny nem sikerült volna, ha az egyesült államok nem biztatta volna fel a hadsereget, hogy ragadja magához a kezdeményezést. a menderes-rendszer ellenzésének állandó erősödése súlyos csapás volt nyugat-egységre és tekintélyére, s görög hivatalos körök szerint az amerikaiak ezt a kivezeto utat választották. a görög kormány értesítést kapott törökországtól, hogy a menderes-kormány bukása elkerülhetetlen, ha nem ír ki haladéktalanul új választásokat; menderes azonban úgy érezte, hogy ezt a lépést gyengeség jelének tekintenék.

a daily worker külügyi szerkesztője azt írja, a jelek arra mutatnak, hogy a török hadsereg, amely teljesen az egyesült államok irányítása alatt áll, parancsot kapott, csapja el menderest, mivel nem tudta a rendszer ellen irányuló és állandóan erősödő népi felzudulást megfékezni.

a times jelenti karacsiból:

a törökországi hírek valósággal dörmesztő hatást gyakorolnak karacsira. a pakisztáni kormány nagyon szeretné tudni, kik szervezték tulajdonképpen az államcsínyt.

a daily express külügyi hírmagyarázója írja:

bizonytalanság és nyugtalanság uralkodik ismét egy olyan országban, amelyet a nyugati védelmi rendszer egyik főpillérének tartottak. először tajvan-szigetén törték ki zavargások, azután Koreában és Japánban, s most törökországban állt elő politikai szükségállapot. a nato létesítése óta törökországot szinte disztina tekintették, de most nyugat egyszerre úgy találja, hogy az eddigi biztos erőd ingadozik. mi lesz az óriási légitámaszponttal iszkenderun mellett? és az adana támaszponttal, ahonnan powers a szerencsétlen u-2 kémrepülésére repült? mi a török hadsereg igazi szándéka, miután hatalomra jutott? mit forral inönü, az ellenzék titokzatos vezére, akinek egyszerű villájában a látogaték szakadatlan sora járt az utóbbi időben? talán a kello percre vár, hogy de gaulle példáját kövesse?

tavaly decemberben - írja a hírmagyarázó - törökországban jártam: elkísértem eisenhower elnököt nemzetközi útjára. rövid ott tartózkodásunk során is erős amerika-ellenes indulatokat észleltünk, amit a hatóságok pazar vendégszeretete sem tudott egészen leplezni. ezeket az indulatokat néhány feketézó és panamizo amerikai tiszt letartóztatása robbantotta ki.

14,25

Handwritten signature or mark

mti külföldi hírek

48. kiadás

1960. május 28.

17 óra 40 perc

kk. 32. francia lapok a törökországi eseményekről

py it/gy éb pd

párizs, 1960. május 28. /mti/

a törökországi katonai puccsal vezető helyen foglalkozik a francia sajtó. a polgári lapok megnyugvással veszik tudomásul, hogy a hatalomra került katonai csoport sietett kinyilvánítani a nato-hoz való hűségét. a szocialista populáris szerint „nincs ok kételkedni benne, hogy törökország folytatja eddigi politikáját.,,

a Libération hasábjain jean maurice hermann kiemeli, hogy a nyugati „bástyák,, egyikében újabb recessió-rohogás jelentkezett. a haladó publicista szerint az államcsíny célja megakadályozni egy népi mozgalom kibontakozását és megvédeni a nato támaszpontjait. fenyegető forradalmi helyzet alakult volna ki az országban - állapítja meg - ha a szociális követelések csatlakoztak volna a politikai tiltakozásokhoz. úgy tűnik, hogy az angolok tudtak az államcsíny előkészületeiről. az amerikaiaknak és angoloknak közük lehetett hozzá. a török hadsereget a nato egyik büszkeségének tartják, a hadsereg a nato révén törökországnak juttatott dollárok igazi haszonélvezője. atlanti szakértők állnak az élén. a török hadsereg akciója kétségtelenül megfelel saját elgondolásainak, de nyugati gazdái sem helytelenítették ezeket. a török államcsíny az ország gazdasági és pénzügyi nehézségeinek következménye, de önmagában nem hozza meg a problémák megoldását. a nyugati koalíció legszilárdabb oszlopaként megnevezett országnak nem az erejét, hanem gyengeségét bizonyítja.

az humanité emlékeztet arra, hogy a török kommunista párt 1921 óta be van tiltva, 39 éven át a legkeményebb elnyomás akadályozta meg a párt fejlődését. többszáz párttag ma is börtönben van. törökország az atlanti szövetség egyik pillérének számít - írja a francia kommunista párt lapjának hírmagyarázója. - tízezer amerikai katona van az országban létesített támaszpontokon. de ez sokba kerül. törökország kiadásainak 30 százalékát a katonai kiadások teszik ki. az a tény, hogy az u-2 kémrepülőgép az adana támaszponttól indult el, azt mutatja, hogy ez a politika igazi katasztrófához vezethet. az új vezetők kemal atatürkre hivatkoznak és 1933-ban megszövegezett politikai végrendeletét emlegetik. kemal azt tanácsolta a fiatalságnak, őrizze meg az ország gazdasági függetlenségét. ezt az akaratát azonban nehéz tiszteletben tartani, ha ugyanakkor a nato-hoz és a nato-hoz való ragaszkodást is proklamálják. igazán új politikának a kialakítása a pártok és a szakszervezetek szabadságjogainak helyreállítását igényli, mélyreható földreformot és a szocialista országokkal való normális kapcsolatok megteremtését.

/folyt. köv./
14, 36

Meló

M

mti külföldi hírek

50. kiadás

1960. május 28.

17 óra 40 perc

kk. 32. / francia lapok.... 1. folyt./ gy

semmi sem mutat azonban arra, hogy gürsel tábornok ilyen perspektívát nyitna meg. de a példátlan tüntetések, amelyek végül is menderes bukásához vezettek, azt jelzik, hogy a török nép mélységes változásokat kíván. nehéz lesz csalódásra kirozgatni rományait.

.-.

14,40

kk 36. a pravda beszámolója a hazafias népfront kongresszusáról

kcs ge/pv/vl éb pd moszkva, 1960. május 28. /mti/

a pravda szombati számában „nagy esemény magyarország életében,, címmel közli budapesti tudósítójának híradását a hazafias népfront kongresszusának megnyitásáról.

.-.

kk 37. az izvesztyija magyarországi riportja

kcs ge/pv/vl éb pd moszkva, 1960. május 28. /mti/

az izvesztyija szombati számában közli budapesti tudósítója, p. barannikov riportját. a tudósító richter józsef esztergályossal, a ganz mávág dolgozójával folytatott beszélgetéséről számol be.

.-.

14.55.

Handwritten signature

17

51. kiadás

1960. május 28.

17 óra 45 perc 51.

a szerkesztőségek figyelmébe!!!

az alábbi hír a 21. számú hír folytatása, amely a 28. számú hír elé kerül keretnek.

/a kommunista munkabrigádok kongresszusa ... folyt./ VI

n. mamaj szavai után szünetet rendeltek el. a teremben mindenki tudta már: szünet után n.sz. hrucsov mondja el nagy érdeklődéssel várt beszédét. zsufolásig megteltek a diplomáciai páholyok, a sajtókarzatok, s a küldöttek egy része nem is hagyta el helyét - énekelve várták a szünet végét. a szovjetunióban ma is napról-napra születnek tömegdalok s az egyik legnépszerűbb dal, muradeli zeneszerző alkotása rövid idő alatt a kommunista munkabrigádok indulója lett. ezt énekelte az egész terem - nemcsak a küldöttek, hanem a karzat közönsége is.

pontban 12 órakor kezdődött meg újra a tanácskozás. a küldöttek helyükről felállva, dörgő ütemes tapssal, hurrával köszöntötték a párt és kormány vezetőit, élükön n.sz. hrucsoval. amikor az elnöklő v. grisin, a szovjet szakszervezetek központi tanácsának elnöke bejelentette: a szó n.sz. hrucsovt, az szkp központi bizottságának első titkárát, a minisztertanács elnökét illeti, a teremben ismét mindenki felállt a helyéről, nagy tapssal, hurrá kiáltásokkal köszöntötték a szónoki emelvényre lépő kormányfőt.

hrucsov beszédét igen gyakran szakította félbe a lelkes taps, a dörgő hurrá. a küldöttek nem egyszer adtak kifejezést lelkes helyeslésüknek, egyetértésüknek. amikor például a szovjet kormányfő hangsúlyozta, hogy az amerikai egyesült államok hivatalos politikájává tette a kémkedést, a diverziós tevékenységet, a teremben ilyen felkiáltások hallatszottak: „szégen”, „pfuj”, „hosszantartó dörgő taps biztosította az egész szovjet nép helyesléséről, egyetértéséről hrucsovt, amikor kijelentette: a szovjetunió nem engedte meg párizsban, hogy megalázzák, nyomást gyakoroljanak rá. a szovjet kormányfő meg is jegyezte, úgy értékeli a tapsot, helyeslést, mint a szovjet kormány határozott politikájának egyöntetű támogatását.

a hatalmas beszéd első része csaknem egy és háromnegyed órán át tartott. magyar idő szerint néhány perccel 12 óra előtt szünetet rendeltek el. szünet után hrucsov tovább folytatta beszámolóját.

15.04. La

mti külföldi hírek

52. kiadás

1960. május 28.

17 óra 15 perc

kk 35. folytatódik a földrengés-sorozat chilében - monszun
eső pusztítása a fülöp-szigeteken

ö zsu/bog/s éb, pd santiago de chile, 1960. május 28./mti /

chilei geológusok véleménye szerint a földrengések és a vulkánikus kitörések sorozata még eltarthat egy-két hónapig. a szeizmográfok állandóan jeleznek különböző erősségű földrengéseket. santiago de chilében egyetlen nap alatt harminc földlökést észleltek.

chile déli partjain lehetetlenné vált a hajóforgalom a hatalmas változások miatt, amelyeket a partvonal elszűnt és amelyek miatt új térképek készítésére lesz szükség. új szigetek keletkeztek a chilei partok mentén, új tavak a szárazföld belső területén, új hegyek és új vulkánok emelkedtek.

a százezer lakosú valdivia város 40 százalékban romokban hever. puerto montt kikötőváros is - ahol a lakosság száma 45.000 - nagy károkat szenvedett. az ételmiszer és a víz hiánya következtében járványok elterjedésétől tartanak chile földrengés sújtotta déli részén.

több mint száz amerikai, argentinai, perui, uruguayi, venezuelai és angol repülőgép teljesít szolgálatot azon a légihidon, amelyen ételmiszert, ruhát, gyógyszert szállítanak santiago de chiléből az ország déli részében történt katasztrófa. 300.000 károsultjának. santiago repülőterén minden két-három percben indul, vagy leszáll egy-egy repülőgép.

manilla

szombaton hatalmas monszun eső zúdult a fülöp-szigeti fővárosra. a manilai meteorológiai intézet közlése szerint 24 óra alatt 215 milliméter eső esett. a város egyik kerületében a víz magassága elérte a két métert. ebben a kerületben az elemi csapásnak hét halálos áldozata volt, hat személy eltűnt. a vihar fákot csúszkát ki, megrongálta a telefonvonalat és hirdető oszlopokat döntött fel. a kár becslések szerint meghaladja az egy millió dollárt.
/reuter, sp, afp /

15.20.

mti külföldi hírek

53. kiadás

1960. május 28.

óra 50 perc

kk 38. a csehszlovák mezőgazdaság négy év alatt teljesíti ötéves tervét

le it/vl éb

pr ága, 1960. május 28. /mti/

csehszlovákia kommunista pártjának központi bizottsága felhívással fordult a termelészövetkezetek, az állami gazdaságok és a gépállomások pártszervezeteihez, vizsgálják meg, miképpen lehetne a mezőgazdasági termelést a tervezettnél gyorsabban növelni. a termelés az utóbbi tíz évben mindössze 17 százalékkal emelkedett és elmarad a fogyasztás gyors növekedése mögött. csehszlovákia naponta 500 vagon gabonát hoz be külföldről és a husimport is megközelíti az évi százezer tonnát.

a csehszlovák mezőgazdaság harmadik ötéves terve a termelés 22.8 százalékos és a munkatermelékenység 65 százalékos növelését irányozza elő. a központi bizottság felhívása nyomán most országos mozgalom indult a csehszlovák falvakban, hogy a harmadik ötéves terv feladatait négy év alatt teljesítsék. eddig többszáz termelészövetkezet és állami gazdaság válaszolt a párt felhívására és csatlakozott a szocialista mozgalomhoz.

a megnövekedett feladatokra való tekintettel csehszlovákia kommunista pártjának központi bizottsága határozatot hozott a harmadik ötéves terv mezőgazdasági beruházásainak csaknem hárommilliárdos emeléséről. az 1960-65-ös években összesen 42.6 milliárd koronát fordítanak a mezőgazdaság fejlesztésére. a mezőgazdaság 112.000 traktort és három és fél millió tonna műtrágyát kap az ötéves terv időszakában. talajjavításra 4.5 milliárd koronát, istállók építésére csaknem tízmilliárd koronát fordítanak.

15.20.

La

mti külföldi hírek

54. kiadás

1960. május 28.

14 óra 50 perc

kk 39. elhárult a szökőár veszélye a szovjetunióban

kcs ge/pv/s pd m o s z k v a , 1960. május 28. /mti /

a chilei földrengés következtében pusztító szökőár vonult végig a csendes-óceánon, a szökőár súlyos károkat okozott Japánban és eljutott a szovjetunió távolkeleti partvidékére is. legnagyobb veszély a kurili-szigetek lakosságát fenyegette; de veszélybe került Kamcsatka partvidékének egy része is.

Juzsno-szahalinszk városában már közvetlenül az első jelentések után megszervezték a figyelőszolgálatot és ez riasztotta a veszélyeztetett vidékek lakosságát. a riasztás következtében kellő idő jutott a veszélyeztetett helyek kiürítésére.

a partmenti településekről 20-25 perc alatt sikerült biztonságosan elszállítani a lakosságot, így a mintegy hét méter magasságu hullámok emberéletben nem okoztak kárt, csupán a kikötőberendezéseket és néhány házat rongáltak meg.

Szevero-kurilszk mintegy tízezer lakosát alig husz perc alatt sikerült áttelepíteni a hegyes vidékre. ott ideiglenesen sátrakban helyezték el őket. az illumi szervek gondoskodtak az áttelepültek étkeztetéséről és az orvosi segélyről.

a szökőár elvonulása után szevero-kurilszk lakói visszatérhettek városukba.

petropavlovszk-kamcsatka térségében a szökőár magassága csak mintegy négy métert ért el. a veszélyeztetett területről itt is időben eltávolították a lakosságot.

-. -

15.50.

La

↓

7

mti külföldi hírek

55. kiadás

1960. május 28.

12 óra 45 perc

kk. 40. Li szin-man huszmillió dollárt sikkasztott

n/m/rj ga pd s z ö u l, 1960. május 28./mti/

Kim Jong Kap dél-koreai pénzügyminiszterhelyettes a parlamentben azzal vádolta Li szin mant, az elűzött diktátort, - jelentette az ap -, hogy 12 évi uralma alatt huszmillió dollárt sikkasztott.

a pénzügyminiszterhelyettes közölte, szükség esetén arról is hajlandó beszámolni, hogy Li szin man mire költötte a jogtalanul elsajátított pénzt. /ap/

--

kk. 41. kisi sajtóértekezlete

t/su/rj ga pd t o k i ó, 1960. május 28./taszsz/

május 20-án, amikor a japán kormány erőszakkal keresztülvitte a japán-amerikai „biztonsági szerződés” ratifikálását, kisi miniszterelnök nem volt hajlandó sajtóértekezleten találkozni az újságírókkal. Hosszas huzavona és a lapszerkesztők ismételt tiltakozása után végül szombaton megtartotta régóta esedékes sajtókonferenciáját.

az országban kialakult politikai válságról szólva kijelentette, hogy vállalja a teljes politikai felelősséget, s esze ágában sincs lemondani, vagy a parlamentet feloszlatni. „nem törődöm a tüntetők véleményével”, - mondta. - „a japán lapok nem tükrözik az ország igazi közvéleményét. a biztonsági szerződést ratifikálni fogja a felsőház még akkor is, ha az ellenzék valamennyi szenátora távollétével tüntet”, - tette hozzá.

kisi nyilatkozatát rendkívül elutasítóan fogadta a japán közvélemény. Takeucsi tokiói egyetemi tanár például kijelentette: „kisi a fejetejére állította a demokráciát. semmibe veszi a nép véleményét, lélektana egy diktátor pszichológiája”,.

Aszanuma, a szocialista párt elnöke megállapította, ha a miniszterelnök így folytatja, még súlyosabb bonyodalmak támadhatnak az ország politikai helyzetében. követelte, hogy kisi szivlelje meg a japán nép szavát, mondjon le kormányával együtt és oszlassa fel a parlamentet./mti/

--

17.00

Lu

M

mti külföldi hírek

56. kiadás

1960. május 28.

18 óra - 10 perc

kk. 42. figl elutazott moszkvából

t/su/rj ga pd

moszkva, 1960. május 26./taszs7/

Leopold figl, az osztrák nemzeti tanács /képviselőház/ elnöke szombaton moszkvából hazautazott bécsbe. a parlamenti küldöttség többi tagja két napra Leningrádba utazott.

figl elutazása előtt nyilatkozott a Lityenaturnaja gazeta tudósítójának, mint mondotta, meggyozodése szerint hruscsov közelgő ausztriai látogatása igen nagy jelentőségű esemény. bécs a lehető legnagyobb figyelemmel és várakozással készül a szovjet kormányfő fogadására./mti/

--

kk. 43. a szovjet-argentin hitelegyezmény póttjegyzőkönyve

t/su/rj ga pd

buenos aires, 1960. május 27./taszs7/

Koszigin szovjet első miniszterelnökhelyettes jelenlétében pénteken az argentin fővárosban aláírták az 1950. évi szovjet-argentin hitelegyezmény póttjegyzőkönyvét. eszerint a régebben már bejelentett százmillió dolláros hitel keretében a szovjetunió utépítő, közlekedési, bányászati, elektrotechnikai gépeket, fémforgácsoló szerszámgepeket, ekskavátorokat, stb. szállít az argentin köztársaságnak./mti/

--

kk. 44. fogadás csou en-laj tiszteletére

u/m/rj ga pd

ulabaton, 1960. május 26./ujkina/

a mongol minisztertanács szombaton hivatalos fogadást adott csou en-laj, a kínai népköztársaság miniszterelnöke tiszteletére. a fogadáson jelen volt cedenbal, a mongol minisztertanács elnöke és több más vezető mongol személyiség./mti/

--

17.10.

La

1

kk. 45. nagy diáktüntetés ankarában - gürsel tábornok átvette az ideiglenes elnöki teendőket

ö/bs/rj pd

ankara, 1960. május 28./mti/

mint a taszsz jelenti, isztambulban és ankarában a helyzet nyugodt, az élet visszatér rendes medrébe. ankarában szombaton a déli órákban főiskolai hallgatók ezrei vonultak fel tanáraikkal tüntető menetben. a tüntetők kemal Atatürknek, a modern törökország megalapítójának arcképét vitték a menetben. más csoportok „diktatúra és reakció”, feliratú koporsót vittek, - annak jeléül, hogy az elnyomatás végleges felszámolását sürgetik.

az afp tudósítója arról számol be, hogy az ankarai utcáin végigvonuló főiskolai hallgatókhoz tizezrek csatlakoztak, - egyes csoportok gyalog, mások gépkocsikon, még egy elkobzott amerikai katonai autót is lehetett látni a tüntető menetben. a tüntetők kifejezték rokonszenvüket a hadsereggel, éljenző tömegek vették körül a vezérkari főnökség épületét.

egy afp hír szerint az ankarai rádió bejelentette, hogy a hatalmat gyakorló nemzeti egységbizottság gürsel tábornokot nevezte ki ideiglenes köztársasági elnökké. a tábornok egyúttal a miniszterelnök teendőit intézését is átvette. az egységbizottság selim sarper, törökország ensz-küldöttét bizta meg a külügyek intézésével.

az afp úgy értesült, hogy a török külügyminisztériumban előkészületeket tesznek az új rendszer külföldi elismertetésének biztosítására.

a reuter tudósítója jelentette, hogy ankarában, isztambulban és a többi nagyobb városban szombaton is katonai egységek őrizték a bankokat és a fontosabb középületeket. az utcákon feltűzött szuronyos katonai járőrök cirkálnak.

a taszsz jelentette, hogy a menderes kormány elleni tüntetések miatt letartóztatottakat szombaton reggel szabadon bocsátották és megszüntették a statárium alapján ellenük indított eljárást. szabadlábra helyezték a bebörtönzött újságírokat is. helyükbe a törvénytelenségek elkövetői kerültek.

a szombat reggeli török lapok egyhanguan állást foglalnak a hadsereg hatalomátvétele mellett.

törökország és görögország között - mint a reuter jelenti - szombaton a reggeli órákban helyreállt a vasuti és a légiforgalom.

az adn beiruti tudósítója jelenti, hogy az arab országokban nagy elégtétellel vették tudomásul a menderes kormány bukását. beiruti politikai körökben rámutatnak, gürsel tábornoknak az az ígérete, hogy törökország továbbra is tagja marad a nato-nak és a cento-nak, nem homályosíthatja el a török nép valóságos véleményét.

58. kiadás

1960. május 28.

10óra 10 perc

kk. 46. a kommunisták állásfoglalása döntötte el a svéd parlament szombati szavazását

t pi/e ga pd s t o c k h o l m , 1960. május 28. /taszsz/

a svéd parlamentben szombaton reggel ismét szavazásra bocsították a kormánynak a forgalmi adóról szóló javaslatát. a javaslat 105 szavazatot kapott, ellene adtak le 182 szavazatot. kilenc képviselő tartózkodott a szavazástól, négyen távol voltak. a szavazástól tartózkodott hét kommunista és két szociáldemokrata képviselő. /mti/

kk. 47. kommunista rohammunkások kitüntetése

t pi/e ga m o s z k v a , 1960. május 28. /taszsz/

kiváló termelési eredményeként, valamint a kommunista munkabrigádok mozgalmának kezdeményezéséért és elterjesztéséért a szovjetunió legfelső tanácsának elnöksége több mint kétezer embert tüntetett ki a „sarló és kalapács”, aranycsillaggal, Lenin-renddel, a „kiváló munkáért”, és a „hősi munkáért”, érdemérmekkel. a kitüntetéseket szombaton délelőtt a kremlben nyújtották át. a kommunista munkabrigádok értekezletének délelőtti ülése után, amelyen a megjelentek nyikita hrucsov beszédét hallgatták meg, a kreml hat termében leonyid brezsnyev, a legfelső tanács elnökségének elnöke, helyettesei - nyikolaj organov és vasztilij kozlov - valamint andrej andrejev, szemjon bugyonnij és vlagyimir usztyinov, a legfelső tanács elnökségének tagjai adták át a kitüntetéseket. /mti/

kk. 48. befejeződött a szovjet sebészkongresszus

t pi/e ga m o s z k v a , 1960. május 28. /taszsz/

egy héten át körülbelül kétezer szovjet sebész és huszonegy külföldi ország sebészküldöttségei vettek részt a szombaton befejeződött 27. szovjet sebészkongresszus munkájában. a kongresszus érdeklődésének középpontjában az égési sebek kezelése, az emésztőrendszer, az érrendszer megbetegedéseinek, valamint a csontdaganatoknak a gyógyítása állott. /mti/

17.55.

Lv

L

mti külföldi hírek

59. kiadás

1960. május 28.

(óra) 5 perc

kk. 49. heves szóváltás nixon és két demokratapárti elnökjelölt között

n m/e hj w a s h i n g t o n, 1960. május 28. /ap/

nixon amerikai alelnök élesen bírálta kennedy és symington demokratapárti elnökjelöltekét. kennedy és symington - mondotta nixon - a csucsértekezlet meghiusulását pártpolitikai célokra igyekezett felhasználni és e közben elszigetelődött saját pártjától.

a két demokratapárti elnökjelölt felháborodottan utasította vissza nixon támadását. majd novemberben eldől, hogy ki szigetelődött el a párttól és a néptől - válaszolta kennedy, nixon ur csupán pártja jobbszárnyának a nevében beszélhet, még kissé korai lenne, ha a demokrata párt nevében mondana véleményt.

symington hasonlóképpen felelt az alelnök támadásának. /mti/

- - -

kk. 50. mao ce-tung fogadta a dán kommunista párt vezetőit

u m/e hj kt s a n g h a j, 1960. május 20. /uj kina/

mao ce-tung, a kínai kommunista párt központi bizottságának elnöke szombaton fogadta knud jespersent, a dán kommunista párt elnökét. a fogadás rendkívül szívélyes légkörben zajlott le. /mti/

- - -

kk. 51. kina 101. figyelmeztetése az amerikai provokációk miatt

u m/e hj kt p e k i n g, 1960. május 28. /uj kina/

egy amerikai katonai repülőgép szombaton kuantung tartomány felett súlyosan megsértette a kínai népköztársaság légterét. a külügyminisztérium szóvivőjét felhatalmazták, hogy erőlyesen tiltakozzék a provokáció miatt. /mti/

- - -

19.50.

L

L

mti külföldi hírek

60.kiadás

1960. május 28.

1 óra 10 perc

kk. 52. összeült a béke világtanács elnöksége

t pi/e hj kt stockholm, 1960. május 28. /tiszsz/

május 28-án stockholmban összeült a béke világtanács elnöksége. a délelőtti ülésen john bernal /anglia/ tartott beszámolót a csúcstervezlet megkísérlését követő nemzetközi helyzetéről és a békemozgalom feladatairól. a beszámolót követő vitában felszóltak p. szunderlat /india/, j. hirano /japán, setiadi /indonézia/ v. spino /olaszország/, a. kornyejcsuk /szovjetunió/, o. dluski /Lengyelország/. vasárnap a béke világtanács elnöksége folytatja munkáját. /mti/

kk. 53. koszigin sajtóértekezletet tartott buenos airesben

t pi/e hj buenos aires, 1960. május 28. /tiszsz/

május 27-én buenos airesben sajtóértekezletet tartott a.n. koszigin, a szovjetunió minisztertanácsának első elnökhelyettese, annak a szovjet kormányküldöttségnek a vezetője, amely résztvevett az argentin májusi forradalom 150. évfordulójának ünnepein. koszigin sajtóértekezleteti nyilatkozatában beszámolt argentinai elményeiről, elmondotta, hogy frondizi elnökkel, az argentin államférfikkal és az egyszerű argentin munkásokkal folytatott beszélgetései meggyőzték őt az argentin nép békeszeretetéről. a küldöttség nevében köszönetet mondott a szívélyes fogadtatásért, majd megkérte a jelentevő újságírókat, tolmácsolják a szovjet nép szívből jövő üdvözlését argentiná tehetséges népének. /mti/

kk. 54. véget ért a dubnai intézet tudományos tanácsának ülészsaka

t pi/e hj moszkva, 1960. május 28. /tiszsz/

május 28-án befejeződött az egyesített atomkutató intézet tudományos tanácsának 8. ülészsaka. az ülészsak május 24-én kezdődött dubnában, az intézet székhelyén. az egybegyűlt tudósok megtárgyalták az intézet féléves munkájának eredményeit, valamint az intézet fejlesztésének második ötéves tervét. /mti/

20.00

Handwritten signature

mti külföldi hírek

60.kiadás

1960. május 28.

1 óra 10 perc

kk. 52. összeült a béke világtanács elnöksége

t pi/e hj kt s t o c k h o l m, 1960. május 28. /taszsz/

május 28-án stockholmban összeült a béke világtanács elnöksége. a délelőtti ülésen john bernal /anglia/ tartott beszámolót a csúcsertekezlet meghiusulását követő nemzetközi helyzetről és a békemozgalom feladatairól. a beszámolót követő vitában felszóltak p. szunderlal /india/, j. hirano /japán, setiadi /indonézia/ v. spino /olaszország/, a. kornyejcsuk /szovjetunió/, o. dluski /Lengyelország/. vasárnap a béke világtanács elnöksége folytatja munkáját. /mti/

- - -

kk. 53. koszigin sajtóértekezletet tartott buenos airesben

t pi/e hj b u e n o s a i r e s, 1960. május 28. /taszsz/

május 27-én buenos airesben sajtóértekezletet tartott a.n. koszigin, a szovjetunió minisztertanácsának első elnökhelyettese, annak a szovjet kormányküldöttségnek a vezetője, amely résztvevett az argentin májusi forradalom 150. évfordulójának ünnepségein. koszigin sajtóértekezleteti nyilatkozatában beszámolt argentinai véleményeiről, elmondotta, hogy frondizi elnökkel, az argentin államférfikkal és az egyszerű argentin munkásokkal folytatott beszélgetései meggyőzték őt az argentin nép békeszeretetéről. a küldöttség nevében köszönetet mondott a szívélyes fogadtatásért, majd megkérte a jelenlevő újságírókat, tolmácsolják a szovjet nép szívből jövő üdvözlését argentiná tehetséges népének. /mti/

- - -

kk. 54. véget ért a dubnai intézet tudományos tanácsának ülásszaka

t pi/e hj m o s z k v t, 1960. május 28. /taszsz/

május 28-án befejeződött az egyesített atomkutató intézet tudományos tanácsának 8. ülásszaka. az ülásszak május 24-én kezdődött dubnában, az intézet székhelyén. az egybegyűlt tudósok megtárgyalták az intézet féléves munkájának eredményeit, valamint az intézet fejlesztésének második ötéves tervét. /mti/

- - -

20.00

M

mti külföldi hírek

61. kiadás

1960. május 28.

20 óra 50 perc

kk. 55. schärf és raab üdvözlője az osztrák-szovjet társaság bécsi kongresszusának

lle/hav/e kt

b é c s , 1960. május 28. /mti/

szombaton délelőtt a bécsi konzerthall nagytermében megnyitott a megalakulásának 15. évfordulóját ünneplő osztrák-szovjet társaság kétnapos jubileumi kongresszusa, dr. hugo glaser egyetemi tanár, az osztrák elnöke felolvasta adolf schärf köztársasági elnöknek a kongresszushoz intézett üdvözlő táviratát, majd az elnökségben helyet foglaló josef scheidl államtanácsos tolmácsolta raab kancellár üzenetét, amelyben az osztrák kormány elnöke további sikeres munkát kívánt az osztrák-szovjet társaságnak.

a kongresszuson megjelent és az elnökségben foglalt helyet i.m. lavrov, a szovjetunió bécsi nagykövetségének ügyvivője és a kongresszus alkalmából bécsbe érkezett háromtagú szovjet küldöttség.

a kongresszus táviratban üdvözölte hruscsovot, annak a reményének adva kifejezést, hogy a szovjet kormányfő közeli ausztriai látogatása szorosabbra fűzi az osztrák-szovjet baráti kapcsolatokat és hozzájárul a két ország kulturális és gazdasági együttműködésének fejlesztéséhez.

szombat délután a kongresszus munkacsoportjai kezdték meg szakértőkezelteiket.

- - -

kk. 56. megalakult az új török kormány - kommentárok a törökországi fejleményekről

ö bs/e ga kt
y, x, q, n, ny, g,

a n k a r a , 1960. május 28. /mti/

az afp és a upi az ankarai rádió közlésére hivatkozva jelentette szombaton este, hogy hivatalnokkormány alakult törökországban.

cemal gürsel tábornok ideiglenes köztársasági elnök egyszersmind miniszterelnök és hadügyminisztere az új kormánynak.

államminiszterek /miniszterelnökhelyettesek:/ amit artuz és sefik inan;

belügyminiszter: kiziloglu tábornok;

külügyminiszter; fahri kerotürk;

/folyt.köv./
20.15

Ln

M

kk. 56. /megalakult az új török...folyt./bs/e

gürsel tábornok - mint a reuter jelenti - szombaton este köz-
zétett kiáltványában figyelmeztette a lakosságot, hogy „ minden
defetista megmozdulást könyörtelenül elnyomnak,,. a kiáltvány sze-
rint „bármilyen kísérlet a megdöntött kormány tagjainak kiszaba-
dítására csak a védőőrizetbe vett volt miniszterek életét veszé-
lyeztetné,,.

a nemzeti egységbizottság felszólította a lakosságot, hogy
szüntesse be a tüntetéseket. mint a reuter jelenti, a felszólítás
ellenére szombaton este ankarában ismét nagy tömegek - főleg fia-
talok - özönlöttek el az utcákat zászlókat lobogtatva.

egy szombat esti közlemény szerint hétfőn nyitnak a bankok és
a pénzügyi tranzakciók új szabályok szerint folytatódnak. ezek a
szabályok június 15-ig lesznek érvényben. a pénzkivételt korlátoz-
zák.

ozilek tábornok, isztanbul katonai parancsnoka bejelentette,
hogy tilos eladni vagy másra átruházni a volt menderes-kormány le-
tartóztatott tagjainak vagyonát.

közölték továbbá, hogy ankarában a gépkocsik legfeljebb husz
kilométeres sebességgel közlekedhetnek és csomagtartójukat nyitva
kell tartani. mint a reuter tudósítója megjegyzi, a menderes-kor-
mány egyik tagját egy gépkocsi csomagtartójában fedezték fel a ke-
resésére indult biztonsági alakulatok.

az adn hírügynökség helyzetmagyarázatában rámutat: bayer és
menderes törökországot azt a szomorú „eredményt,, mondhatta ma-
gának, hogy a szó szoros értelmében „rekordot állított fel,, a
megélhetési költségek emelkedésében. a félmilliós hadsereg a
költségvetés egyharmadát emésztette fel évente. a pénzügyminisz-
ter mégis ez év februárjában is sikrisszállt az 1950 óta 182 szá-
zalékkal megnövekedett katonai kiadások további növelése mellett.

mint az adn rámutat, szoros együttműködés alakult ki a men-
deres-kormány és a bonni militaristák között. az adenauer-kormány
decemberben 200 millió márkát bocsátott rendelkezésére menderes-
nek fegyverkezési célokra. menderes tízéves uralma alatt adenauer,
aki többször hangoztatta, hogy „sorsközösséget,, érez a török
miniszterelnökkel, összesen 600 millió márkát juttatott az ankarai
militaristáknak.

/folyt.köv./

Lav

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

63. kiadás

1960. május 28.

21 óra 50perc

kk. 56. /megalakult az új török...2.folyt./bs/e

n e w y o r k

a szombati amerikai sajtó a törökországi eseményeket kommentálva bizonyítani igyekszik, hogy a katonai puccs kemal atatürk „szellemében történt”, több lap azonban félreérthetetlenül céloz dél-korea példájára.

a new york times párhuzamot von menderes és li szin man „személyes tragédiája”, között. hangoztatja, hogy a megbuktatott török miniszterelnök nevéhez fűződik törökország csatlakozása nato-hoz és a cento-hoz, kénytelen azonban így folytatni:

„sajnálatos módon menderes gazdasági politikája súlyos inflációhoz és áremelkedéshez vezetett, ami viszont nagyban aláásta pártjának népszerűségét. reméljük, hogy az új rezsim megtartja ígéreteit és atatürk elveihez igazodva megvalósítja a modern demokratikus átalakulást törökországban.”

s z ö u l

az afp jelentése szerint a dél-koreai nemzetgyűlés elhatározta, hogy üzenetet intéz a török néphez és „szerencsekívánatait fejezi ki”.

szervezők tájékoztatására!

a t h é n

a dpa tudósítója szerint a görög kormányhoz közel álló politikai körökben megkönnyebbüléssel állapították meg: a menderes-kormány bukása megelőzte menderes tervezett moszkvai látogatását. ezekben a körökben ugyanis menderes moszkvai útját a nyugati dél-kelet-európai védelmi helyzetére nézve veszélyes kalandnak tekintették. feltételezik, hogy a moszkvai út bejelentése növelte a katonák bizalmatlanságát menderes iránt és ezzel meggyorsította kormányának megbuktatását.

20.50

La

M

mti külföldi hírek

64.kiadás

1960. május 28.

1 óra 30 perc

kk. 57. borzalmas tájfun söpört végig a fölöp-szigeteken

ö/m/rj hj kt manila, 1960. május 28./mti/

borzalmas tájfun pusztított a fölöp-szigeteken péntek éjszaka. a szigetekre néhány óra leforgása alatt 250 milliméter csapadék zúdult. manilát, a fővárost, csaknem teljesen elborította az ár. a víz magassága a város egyes pontjain a két métert is eléri.

a vihar - mint az ap jelenti - gyökerestől tépte ki a fákat, szétszaggatta a villany- és telefonvezetékeket és épületeket döntött össze. a kétmillió lakosu fővárosban az élet teljesen megbénult. szemtanuk szerint a víz holttesteket sodor magával. az első jelentések 60 halálos áldozatról számolnak be, az ap azonban ezek számát már több mint százra becsüli. a város lakóit a meteorológusok nem figyelmeztették a közelebbi veszélyre és ezért a lakosságot álmában érte az ár. a jelentések szerint a halottak többsége gyermek.

tovább rög a föld chilében

az ap jelenti:

chilében, santiagotól mintegy 630 kilométerre szombaton újabb erős földremlések észlelték. a földremlés jelentős anyagi károkat okozott, halálos áldozatokról azonban nem érkezett jelentés.

-. -

kk. 59. váratlan változás az új török kormány összetételében

x bs/e kt isztambul, 1960. május 28. /upi/

mint már jelentettük, az ankarai rádió szombaton este közölte, hogy hivatalnok-kormány alakult törökországban. a gürsel t-
bornok ideiglenes köztársasági elnök vezetésével megalkult kormányban a külügyminiszteri tisztséget - az ankarai rádió közleménye szerint - korotürk tengernagy, a haditengerészet vezérkari főnöke kapta meg.

a upi a késő esti órákban gyors hírből jelentette, hogy gürsel t-
bornok mintegy két órával az új kormány kinevezése után korotürk helyébe selim sarper hivatásos diplomatát nevezte ki külügyminiszterré. /mti/

-. -

21.00

La

5

MTI

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

65.kiadás

1960. május 28.

22 óra - perc

kk. 58. gromiko szovjet külügyminiszter sajtóértekezletet tartott new yorkban

t p i / e g a k t n e w y o r k , 1960. május 28. /taszsz/

gromiko szovjet külügyminiszter szombaton a biztonsági tanács rendkívüli ülészakának befejezése alkalmából az egyesült nemzetek szervezetének palotájában sajtóértekezletet tartott.

a szovjet külügyminiszter először nyilatkozatot olvasott fel. nyilatkozatában összefoglalta a biztonsági tanács vitájának eredményeit. mint ismeretes, a szovjet kormány felvetette a biztonsági tanács előtt az amerikai légiere agresszív és a békét veszélyeztető cselekményeinek ügyét.

mindaz, ami a biztonsági tanácsban történt - mondotta gromiko - megerősíti, hogy az egyesült államok kormánya úgy jár el, mint a béke ellensége, mint olyan kormány, amely tüntetően politikájának szerves részévé teszi a katonai kénkedést és a más hatalmak ellen irányuló diverziót.

- úgy véljük - jelentette ki gromiko - , hogy a szovjet kormány által felvetett kérdés vitája, amelynek során nemcsak a szovjetunió és lengyelország, hanem néhány más ország részéről is elítélték az egyesült államok politikáját, - hasznos volt. minthogy azonban a biztonsági tanács nem hozott az agresszort elítélő határozatot, és mivel az egyesült államok kormánya kijelentette, hogy folytatni szándékozik a szovjetunió ellen irányuló veszélyes provokációk politikáját, a szovjet kormány az ENSZ közgyűlése előtt is fel akarja vetni ezt a kérdést. /mti/

- - -

v é g e !!!

M

21.10.

La